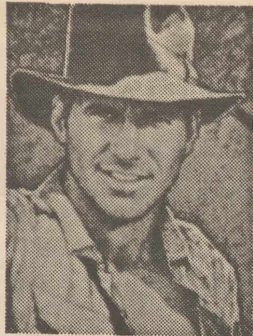

Arkeologistudiet:
Myten om
teskjeer
og filmhelter

Side 13

Diddy Wah Diddy:
Nord-Norges
første statsrockere

Side 17

**Kulturelt
avspark**

Side 14, 15, 16 og 17

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

5. OKTOBER

1992

Nr. 6, 16. årgang

Tromsø utreder nye opptaksregler for medisin:

Mer personlighet, mindre karakter

Universitetet i Tromsø har fått i oppgave å utrede nye opptaksregler for medisinstudiene over hele landet. De nye opptaksreglene skal legge mer vekt på personlighet, og mindre på karakterer fra videregående skole. Evnen til å *anvende* kunnskap blir viktigere enn evnen til å *lære*.

På den måten skal man unngå at medisinstudiet fylles opp av studenter med skyhøyt karakter-snitt, men kanskje uten anlegg for å bli gode leger.

Antall søkere til medisinstudiet i Tromsø har eksplodert de siste to år. I år kjempet 2000 søkere om 60 plasser.

Se side 9

Foto: Markus Haride

Nordnorsk ungdom svikter landbruksstudiet

To års samarbeid mellom Norges Landbrukshøgskole på Ås og Universitetet i Tromsø har ikke oppfylt intensjonene. Samarbeidet skulle gjøre det mulig å ta opp til tre år av landbruksstudiet i Tromsø, men dårlig organisering og et minimalt studenttall gjør at landbruksstudiet minner om en fiasko.

Mye av hensikten med samarbeidet var å gi nordnorsk ungdom mulighet til å studere i landsdelen. Men nordnorsk ungdom velger å studere på Ås.

Studentene kritiserer IBG for dårlig informasjon, men IBG sender kritikken videre til Ås.

Se side 6

**Åpent universitet
- og sprengfullt**

Universitetet er sprengfullt. Studenttallet er dobbelt så høyt som det institusjonen er bygget for, og presset mot bygninger og lærekrefter er stort. Hybelmarkedet i Tromsø er sprengt.

Det er studentene som må betale prisen for "Det åpne Universitetet".

Se side 4 og 5

**Tregangersregelen
også på juss**

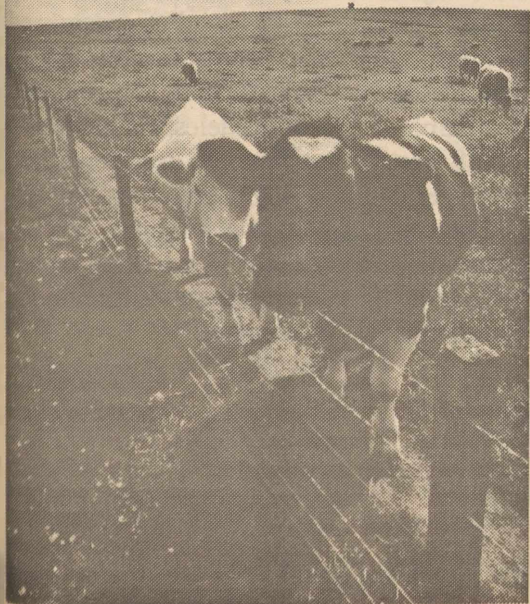
Nå gjelder tregangersregelen også for Institut for rettsvitenskap. Studentrepresentanten i instituttrådet stemte for regelen uten å drøfte spørsmålet med studentene på instituttallmøte.

Se side 7

**Mot fakultets-
struktur for
Universitetet**

En prosjektgruppe skal nedsettes for å gjennomgå Universitetets organisasjonsstruktur. Etter all sannsynlighet vil de største instituttene omdøpes til fakulteter som ledd i en større endring av organisasjonsstrukturen.

Se side 10

25 år - og ned som en skinnfell

Studentsamfunnet fyller 25 år i år, og aldri har oppslutningen vært lavere. Den store festen i anledning 25-årsjubileet måtte avlyses på grunn av dårlig oppslutning.

Et historisk tilbakeblikk i anledning jubileet er ingen hyggelig opplevelse for de få entusiastene som ennå er igjen. Fra en stolt og aktiv periode på 70-tallet, har det siste tiåret vært en eneste lang nedtur. Samfunnet var en realitet for lærerskolestudentene i byen allerede før Universitetet ble etablert, og det helt sentrale samlingspunktet for studentene da Universitetet var nytt. Flere av Samfunnets arrangementer havnet på avisenes førstesider, og de mange hete debattmøtene fikk stor oppslutning.

I dag er Studentsamfunnet for de fleste studenter bare et navn. Samfunnet som det sentrale samlingspunktet og det overordnede koordineringsorgan for studentaktiviteter er gått over i historien. De undergruppene som fungerer bra, har hatt en tendens til å trekke seg ut. Nå vurderer Studentkoret det samme, og dermed blir fotoklubben den eneste aktive undergruppen.

Styret må ta en del av skylda for dagens dårlige oppslutning. Styret har de siste årene vært dårlig organisert og preget av lite initiativ. Ikke minst har informasjonssiden fungert dårlig.

Men problemstillingen har flere aspekter - som ikke bare gjelder for Samfunnet. Også andre studentorganisasjoner sliter med tilsvarende problem - ikke minst innen studentpolitikken. Studentenes engasjement for de "typiske" studentaktivitetene er tragisk dårlig. Hvorfor?

Det meste av skylden må studentene selv ta på seg. Så å si ingen er villige til å yte en innsats for å gjøre studentenes tilværelse rikere. Engasjementet hos "den jevne student" ligger på et bunn-nivå, og det er alt for få ildsjeler som vil ta på seg ansvar for å få ting gjort.

Ingen får oss til å tro at studiene tar så mye av ens tid at en student ikke er istand til å spandere noen timer i uka for egen og andres trivsel. Årsaken ligger andre steder. Det hersker en generell fantasiløshet med hensyn til bruk av egen fritid. Dessuten er det en tendens til at studenter engasjerer seg i andre sammenhenger utenfor Universitetet, for eksempel idealistiske organisasjoner innen miljøvern, solidaritet og lignende. Få ser et ansvar for "nærmiljø".

Kanskje må også byens friske uteliv ta noe av skylda? Det blir for enkelt å ta en tur til byen i helgene, istedenfor å bruke fantasien og finne på en mer spennende måte å buke fritida på i en sosial sammenheng.

Historisk har det meste av studentaktiviteter i Tromsø vært politisk orientert. Er vi nå kommet inn i et "vakuum", der det politiske engasjementet har sluknet og ingen har initiativ til å tenke alternativt?

Det er ene og alene opp til studentene om vi vil ha et sterkere studentmiljø i Tromsø. Hvorvidt Samfunnet eller en annen organisasjon skal være det sentrale samlingspunkt for studentaktiviteter, er ikke det viktigste. Men et sterkt studentmiljø krever en form for organisert aktivitet som setter studentenes sosiale fellesskap i sentrum. Det første vi trenger, er ildsjeler som er villige til å ta på seg ansvar for de enkelte aktiviteter, og vi trenger generelt en adskillig bedre oppslutning om det som allerede skjer. Ikke minst må det bli gitt tilbakemelding om hva man egentlig ønsker av Samfunnet og andre organisasjoner. Alle studenter bør bruke fantasien og komme med tips, ideer og støtte til dem som jobber for et bedre studentmiljø.

Studentutveksling i Nord

I det siste er det blitt tatt til orde for et studentutvekslingsprogram mellom Nord-Norge og Russland. Problemstillingen har flere aspekter. For det første er det et nødvendig svar på den stadig sterkere europeiske utfordringen. Nord-Norge vil stille atskillig sterkere i et samarbeid med Russland enn med det sentrale Europa, og utdanningssektoren er viktig i et slikt samarbeid. Et annet aspekt er Russlands enorme økonomiske og sosiale utviklingspotensiale.

Russland har siden 1917 vært en lukket region, og landets ressurser innen utdanningsseksjonen er nærmest ukjent for Vesten. Språk, kultur og historie er høyst interessante fagområder for utveksling av studenter og kunnskap. Sett på bakgrunn av eks-Sovjetunionens våpen- og romfartsprestasjoner kan også de harde realfagene være aktuelle, i tillegg til fiskeri- og landbruksforskning.

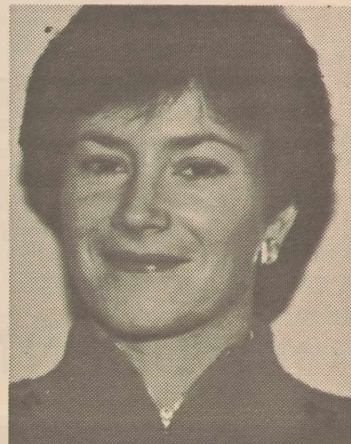
Både Norge og Russland vil ha mye å hente i et slikt samarbeid. Og i et fremtidig utvekslingsprogram mellom Norge og Russland vil Tromsø være den mest naturlige samarbeidspartner.

Hittil har samarbeidet med Russland stort sett bestått i prat. Vil vi iløpet av overskuelig fremtid få se handling i form av et norsk-russisk "ERUSSMUS"-program?

Bør Studentsamskipnaden integreres i Universitetet?

En sammenslåing av Universitetet og samskipnaden har vært diskutert på flere hold. Spørsmålet har flere viktige prinsipielle sider.

Kronikken er skrevet av assisterende direktør Helene Knoph Larsen i Studentsamskipnaden.

Helene Knoph Larsen

Tanken om en sammenslåing av universitetet og studentsamskipnaden ble først kastet frem av tidligere styreleder i Si-Tø, Unni Sandbukt. Senere ble dette behandlet i utredningen "Studenten i sentrum" som Elin Gundersen og Øystein Johannessen laget på oppdrag fra studieavdelinga i 1989.

Siden har spørsmålet vært drøftet og utredet i en rekke sammenhenger. Fra studenthold har det vært uttrykt støtte for sammenslåingstanken, mens skepsisen har vært noe større fra universitetets og samskipnadens side.

Magistadsutvalget har nå i oppdrag å utrede velferds-situasjonen for studentene, blant annet arbeidsdelingen mellom utdanningsinstitusjon og studentsamskipnad når det gjelder velferdstiltak. Det blir spennende å se hvilke konklusjoner dette utvalget kommer til. Utvalget har merket seg både "Studenten i sentrum" og det gode samarbeidet universitet og samskipnad har hatt i Tromsø i de senere år.

"Velferdsdelen, inkludert midler til bygging av nye studentboliger, utgjør for 1992 1,4% av de totale bevilgninger til høyere utdanning"

Studentene hevder at staten bør ha ansvaret for velferden til studentene, men at statlige myndigheter unndrar seg dette ansvaret. Universitetet er

en statlig institusjon, så dersom studentsamskipnaden integreres i universitetet, vil staten ha det formelle ansvaret for velferden.

Kort skissert kan vi si at det er 3 faktorer som er med på å forme studentenes studiesituasjon:

- Undervisning og studieorganisering
- studiefinansiering
- velferdstilbud

Når vi sammenligner ressursfordelingen på disse tre feltene som utgjør høyere utdanning, er det lett å være enig med studentene i at velferdsbiten er forsømt fra statens side.

Velferdsdelen, inkludert midler til bygging av nye studentboliger, utgjør for 1992 1,4% av de totale bevilgninger til høyere utdanning!

Studiefinansiering (Lånkassen) og velferdstilbudet (Studentsamskipnaden) er svært viktige instrumenter for at utdanningsinstitusjonen (Universitetet) skal kunne løse sine oppgaver med hensyn til rekruttering til og gjennomføring av studier. Det er ingen uenighet om at en helhetstekning omkring studentenes totale studiesituasjon og et tett og godt samarbeid mellom universitet og samskipnad er ønskelig og nødvendig. Dette samarbeidet har i de siste årene vært ganske omfattende her i Tromsø, og har frembragt resultater som kommet studentene til gode, f.eks Ørtdalen studentboliger, Gimle barne-

hage og en utvidelse av Studentenes sosialtjeneste.

Ledelsen ved universitetet, ledelsen i Studentsamskipnaden og SR/SU-leder har jevnlig møter i det såkalte velferdsutvalget, hvor vi drøfter saker av felles interesse.

Jeg ser det som svært viktig at samarbeidet mellom universitet og studentsamskipnad utvikles videre. Jeg anser det som usannsynlig at et slikt tett samarbeid på sikt vil kunne gjøre en integrering naturlig. Det verste som kunne hende på nåværende tidspunkt, er imidlertid at noen påtvinger oss en sammenslåing. Jeg skal forsøke å kort forklare hvorfor

"Organisasjonsmessige endringer og lovendringer kan ikke kompensere for manglende ressurser"

jeg anser en slik løsning for å være så uheldig.

I diskusjonen om samordning/sammenslåing må vi ikke tape av syne at målsettingen er en bedre studentvelferd. Dette krever mer penger! Organisasjonsmessige endringer og lovendringer kan ikke kompensere for manglende ressurser. En sammenslåing vil tvertimot kunne tilsløre situasjonen. Formelt vil staten da ha overtatt ansvaret for studentvelferden, men jeg har ingen illusjoner om at staten vil benytte anledningen til å "delegere" hele velferdsproblematikken over til universitetene. Realiteten vil da kunne bli at velferd blir gjenstand for en universitetsintern (om)-prioritering. Jeg har vanskelig for å tro at studentvelferd vil stille særlig sterkt i konkurransen med forskning og undervisningsformål når midlene skal fordeles. En kamp om midlene vil dessuten skape et ugunstig klima for det samarbeidet som er helt avgjørende for å skape en bedre total studiesituasjon for studentene.

Utopia er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø.

Avisa gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

Redaksjonens adresse:
Postboks 678-UB, 9001 Tromsø.
Telefon (083)44283.
Ansvarlig redaktør:
Øyvind Eggen
Redaksjonssekretær:
Ma'ayan Murad
Fotoansvarlig:
Markus Hareide
Sivilarbeider:
Tomas Sætre

Redaksjon:
Ma'ayan Murad, Ingveig Holand Wahl, Erik Ødegaard, Anna Katarina Grova, Trine Monge, Siri S Berntsen, Heidi Bolstad, Anders Ræggen, Tore Vik, Sten-Rune Roland, Terje Thomsen, Snorre Sanner, Sarah C Sørensen, Robert Hagen, Ingrid Neerland Walseth, Jørn Søderholm, Kurt Seljeseth,

Marianne Tønnesen, Odd Kristian Dahle, Magnus Skaar, Jon Vold, Trine Hamran

Layout, sats, ombrekking:
Øyvind Eggen, Tomas Sætre
Repro og trykk:
Bladet Tromsø
Opplag: 4000

Annonser:
Annonsepris: Kr 5,- pr sp.mm.
For annonsering, kontakt redaksjonen.
Neste annonsedeadline:
25.oktober.

Sosialismens fall - Igjen

Det er etterhvert en kjent sak at sosialismen rakner over det meste av verden. Og etter at nå sosialismens tredje siste skanse, nemlig Tromsø, er i ferd med å rakne, er det som kjent bare Kina og Cuba igjen som forsvarer det som UiTø var med og kjempet fram i tidligere tider.

Siste eksempel på Tromsø-sosialismens forfall er hentet fra avisverdenen. Mange vil huske studentpolitikens ivrige barrikadestormer Arnt Sommerlund, som så varmt og rødt har kjempet studentenes og sosialismens sak.

Den store omveltningen i Sommerlunds liv må ha skjedd under fjorårets opphold i hovedstaden. Sommerlund ble nemlig valgt til NSUs representant for Tromsø-studentene, etter å ha blitt sendt til NSUs landsting på følgende saksgrunnlag (sitat): "Jeg har så fryktelig lyst på en Oslo-tur".

Naive sjeler i Tromsø hadde selvfølgelig ventet at Sommerlund etter sin gjenkomst til Tromsø skulle fortsette kampen for studenter og sosialisme, og kanskje til og med være den som kunne redde SU fra en fryktelig, blå død. Men dengang ei. Sommerlund har begynt som skribent i borgerskapets fremste organ, Dagbladet Tromsø. Og ikke nok med det; Sjøkket var stort en dag midt i september, da hans gamle barrikadestormerkamerater kunne lese i bladet det endelige bevis på Sommerlunds frafall: Journalistspiren hadde egenhendig produsert deler av bladets mote-bilag!

Interpost per telefaks

Våre studentpolitiske organers fantastiske evne til ekstern og intern kommunikasjon burde være velkjent for de fleste. Siste nytt på kommunikasjonsfronten er internkommunikasjon *per pressemelding*. Etter at Studentrådet for andre gang dette semesteret ble erklært beslutningsudyktig, følte Studentrådsleder Geir Jarle Voldmo at det var på sin plass å sende ut pressemelding for å fortelle verden om suksessen. Han så gjorde, og siterte da Tord Mortensen på at Studentrådet var noe dritt, samt seg selv på at man burde vurdere alternative organisasjonsformer.

Prosedyren var i og for seg grei nok, men SR-lederen glemte dessverre å informere sine egne om hva han hadde gjort. Neste dag fikk så nestleder Johnny Dalmo via omveier vite at sjefen hadde sendt ut pressemelding, og besluttet å sende ut sin egen. Her sier han, bifalt av Hilde Moholt, at Studentrådet var en fin ting å ha, at Geir Jarle og Tord ikke visste hva de snakket om, og at de radikale hadde sabotert den nye organisasjonsformen allerede før den hadde tredd i funksjon. Selvfølgelig visste ikke Geir Jarle og co om pressemeldingen før den var sendt.

Tatt i betraktning Universitetets ufattelig trege postrutiner (en uke for å sende et brev over gangen; tre uker hvis det gjelder studentpost), er kanskje pressemeldinger et aktuelt alternativ til internpostsystemet?

Forelesning: Kun 80 kr.

Hadde dette vært vanlig skulle dere virkelig sett studielånet få vinger. Eller et mer sannsynlig scenario: Forelesningssalene ville bli liggende øde og forlatte som ubesøkte utposter. Foreleserne sine støvler ville sette dype fotspor i støvet når de en sjelden gang lusket seg inn på gamle tomter. De eneste tilhørere ville være spindelvevet som sakte kryper oppover veggene i de store tomme salene.

80 kroner for en forelesning! Tanken må være absurd for enhver student. Det kunne bare ha skjedd på et merkelig og suspekt privat universitet i USA. Nå skjer det imidlertid her i Tromsø.

Dog ikke på Universitetet. Det er Kulturhuset som kaller en av sine forestillinger for *Åpen forelesning* "om veien til god helse, sjelefred og livsglede". Det er selvfølgelig denne som koster 80 kroner. Vi anbefaler ikke Universitetet å hente idéer fra det hold.

B 388

TOALETT

Kun for ansatte
Studenter bes benytte
toaletter i 1. etg.

Apartheid

Gufset fra sydligere strøk har nådd opp til Tromsø på godt og vondt; her er et eksempel på det siste. Vi håper inderlig ikke at det var det celebre besøket fra Sør-Afrika ved juletider i fjor som ga universitetsledelsen idéen, men vi merker en fryktelig parallel til andre samfunnsformer i skiltet på toalettdøra i Hovedgården.

Studentavisa for 15 år siden:

Pornobål i Tromsø

Fredag den 14. oktober hadde kvinneaktivister i Tromsø en aksjon mot porno. Ei av pornosjappene i Tromsø ble fratruka en del pornoblader som seinere ble brent på bål utenfor paviljongen. Det samlet seg etterhvert bortimot 100 mennesker rundt bålet som var med på å rope slagord mot salg av kvinnekroppen og mot pornoindustrien. Flere av de som kom til og overvar brenninga og folk som passerte synest dette var en bra aksjon og at det skulle ha vært flere av samme sorten.

I appellen som ble holdt ble det lovet krig mot pornoformidlerne her i Tromsø. Flere aksjo-

ner vil bli holdt mot pornomafiaen til svineriet er borte.

Mens folk sto samlet rundt bålet, kom politiet og prøvde å gripe fatt i henne som holdt appellen. Da dette ikke lyktes, prøvde de å tilkalle oppmerksomhet via megafon uten at heller dette lyktes dem. Etter å ha fått forsterkninger til stedet, grep de fatt i et av jentene rundt bålet og forsøkte å dra henne inn i politibilen. Igjen et mislykket forsøk.

I stedet for å gå til angrep på de som skaffer seg profitable summer på salg av kvinnekroppen, men sloss mot den. Vi synest det er fint at kvinnene sloss mot pornoindustrien sitt hån mot kvinne-

kroppen og salg av denne, og oppmoder flere kvinner og jenter til å gjøre det samme.

Ei Unnverlig bok

Bind 5 i Verker i utvalg av Mao Tsetung foreligger nå på engelsk (oktober bokhandel). I løpet av høsten vil Forlaget Oktober utgi en norsk oversettelse av denne viktige boka. Bd.5 inneholder tilsammen 70 artikler av Mao fra perioden september 1949 - til og med 1957. 46 av artiklene er ikke offentliggjort tidligere.

Studentavisa i Tromsø, oktober 1977

Ole D. Mjøs om studentenes boligsituasjon:

- Kunne vært verre...

900 personer innkvartert i Samskipnadens regi. 210 på venteliste. 500 boliger formidlet av Bolighjelpa '92. Dette er status i boligsituasjonen for studentene i Tromsø når høstsemesteret er kommet godt i gang. Med tanke på at nærmere 10 000 studenter og skoleelever i Tromsø har et boligbehov, sier det seg selv at det blir lagt et sterkt press på det private boligmarkedet.

Av Jørn Sæderholm

- Problemet viser seg tydeligst ved semesterstart, og det er de nye studentene som lider sterkest under dette. Det sier Studentrådsleder Geir Jarle Voldmo til Utopia.

- Et høyt antall studenter betyr større bevilgninger fra myndighetene. Slik forklarer rektor Ole D. Mjøs hvorfor UiTø i det lengste blir holdt åpent.

- En kan ikke oppnå optimale forhold ved et åpent universitet, men den kraftige økningen i antallet studenter må en gang flate ut. I mellomtiden må vi bare holde ut og gjøre det beste ut av situasjonen sier Mjøs, og fortsetter: - Situasjonen kunne da ha vært verre...?

Feilslått utdanningspolitikk

- Til en viss grad kan man nok si at universitetsledelsen har ansvaret for den vanskelige boligsituasjonen, sett på bakgrunn av UiTøs politiske målsetting om å beholde universitetet åpent. Et åpent universitet er imidlertid et gode vi må ta vare på. Derfor mener jeg at hovedansvaret ligger hos de sentrale bevilgende myndigheter, sier Voldmo, og viser til det han kaller en generell feilslått utdanningspolitikk.

Bopel bombe-rommet

I over tre uker bodde folk på bomberommet i ISV-kjelleren. På det verste var det stappfullt. Over hundre nye studenter lå tett sammenpakket i den lille kjelleren. En av dem bodde "der hvor rommet har en del som går inn til høyre. Hvis du trækker over de som ligger der finner du meg på fjerde madrass fra hjørnet."

Da de alle måtte ut mandag 7. september hadde enda ikke alle fått seg et sted å bo. De ble tilbudt å få bo videre i Bodegaen på Hovedgården. Men heller ikke der kunne man bli boende lenge. Utover høstsemesteret skal dette lokalet brukes til fester av forskjellige kaliber.

Voldmo får støtte fra Vidar Bakken, leder for Samskipnaden i Tromsø (SiTø):

- Problemet er slik jeg ser det, en håpløs ressursfordeling mellom undervisning og apparatet rundt studentene. Utbyggingen av undervisningsinstitusjoner har med andre ord gått på bekostning av blant annet bygging av studentboliger.

Ingen konflikt UiTø/SiTø

-Samskipnaden har det hele og fulle ansvar for å skaffe boliger til studentene i byen. Rektor Ole D. Mjøs er sterk og klar i sitt svar på Utopias spørsmål om ledelsen ved UiTø har et ansvar ut fra universitetets "åpne linje". Det finnes imidlertid ingen konflikt mellom SiTø/UiTø om vi skal tro Vidar Bakken:

- Vi har et meget godt samarbeid med UiTø, og vi benytter alle de virkemidler vi har tilgjengelig i dagens situasjon, sier han.

256 boenheter fra Lillehammer i '94

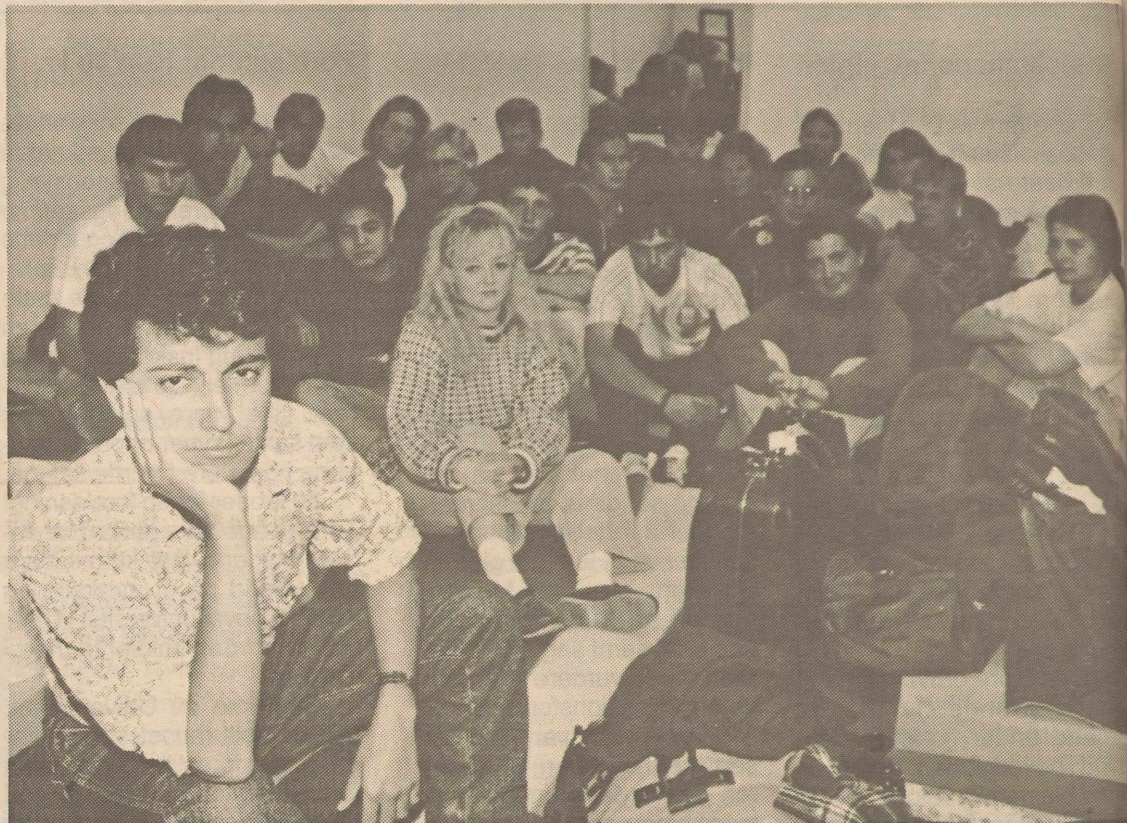
Når OL på Lillehammer er avsluttet, vil Tromsø få tildelt 256 boenheter øremerket for studenter. 150 av disse er enkelthytter. Bortsett fra dette vil det ikke bli satt i gang byggeprosjekter i SiTø-regi. Årsaken til dette er at det de senere årene har blitt bygget en hel del, og de bevilgende myndigheter har satt Tromsø lavt på prioriteringslisten.

Utnytting av studenter

Det private boligmarkedet i byen, spesielt på hybelsiden, er hardt presset. Det gjør at prisene skyter i været og at leietakere må ta til takke med hybler av svært varierende standard. Mange bor langt fra universitetet og må betale opptil kr 500 pr måned for å reise med buss.

- Tilreisende studenter og skoleelever utgjør et betydelig økonomisk innslag for huseiere i byen. Dessverre har vi sett en rekke eksempler på at leietakere blir utnyttet av huseiere. Dette viser seg i form av urimelig høy leie i forhold til standard, og har ofte sin årsak i at huseieren selv er i en vanskelig økonomisk situasjon. Dette sier ordfører Erlend Rian til Utopia.

-Tromsø kommune vil i fremtiden rette større oppmerksomhet mot studentene, og universitetet har en sentral plass i kommunens strategiske næringsplan.

Medisinstudent Mojtaba Ershadi og noen av de andre studentene som måtte bo i bomberommet til ISV de første ukene. "Kunne vært verre," er rektor Ole D. Mjøs' lakoniske kommentar til studentenes vanskelige boligsituasjon.

Foto: Arnt Sommerlund, bladet Tromsø

UiTø fremdeles knallrødt

Nærmere 40 prosent av studentene ved Universitetet ville stemt SV dersom det var stortingsvalg i år. Omlag 20 prosent Arbeiderpartiet og 2,6 prosent RV. Drøyt en tredjedel av studentene har imidlertid ikke tatt et politisk standpunkt ennå.

Dette fremgår av en spørreundersøkelse Studentutvalget (SU) har foretatt i forbindelse med registrering til høstsemesteret. Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet fikk lavest oppslutning,

med henholdsvis 1,8 og 2,1 prosent.

Undersøkelsen stiller også en del andre spørsmål. Blant fem alternativer viser det seg at Utopia er studentenes klart største informasjonskilde til studentpolitikk. Av de 594 som svarte sier 338 at de vanligvis får informasjon fra studentavisa. Nest størst informasjonskilde er "radio". 160 av de spurte får vanligvis informasjon derifra. Lavest svarfrekvens får de tillitsvalgte (117).

Religion grunnfag innen 1995

Religionsvitenskap grunnfag kan bli aktuelt i Tromsø fra 1995. Et utvalg som i to år har arbeidet med spørsmålet om religionsutdanning i Tromsø og Nord-Norge, foreslår dette.

Religionstudiet i Tromsø skal legge særlig vekt på religionen i Nord-Norge og Nordkalotten, og spesielt samenes religion. Utdanningen skal, sammen med et ettårig påbyggingsstudium i teologi, kunne inngå som en del av presteutdanning. Fra før foregår presteutdanning bare i Oslo og Stavanger, og mange krefter har vært i sving for å legge i alle fall deler av presteutdanningen til Nord-Norge.

To modeller er foreslått av utvalget. Den enkleste modellen omfatter bare Universitetet, mens den mest omfattende innebærer et samarbeid med høyskoler i Tromsø, Bodø og Alta.

Juss-studentene med støtte til Vestbredden

Juss-studentenes Humanitær-aksjon er i år rettet mot Vestbredden, der organisasjonen al-Haq jobber for menneskerettighetene. Valget av mottager for årets innsats har vakt en del kritikk, der det har blitt understreket at aksjonen skal holde seg på et nøytralt politisk plan. Forsvaret av valget går på at organisasjonen er upolitisk, og anerkjent av juristkonvensjonen i Genève. Dette bør tilsi at det dreier seg om en "stueren" aksjon uten politiske baktanker, der kampen for menneskerettighetene er det sentrale.

IBG endret opptakskrav etter fristen

Dårlig planlegging og klønete saksbehandling på IBG har ført til at flere studenter kan ha blitt utelukket fra kurset i cellebiologi/genetikk, Bio-103. Instituttets arbeidsutvalg senket nemlig opptakskravet etter at siste frist for fagpåmelding var gått ut! Altså er det bare de "frekkest" av studentene, som hadde meldt seg opp på tross av at de ikke fylte kravet, som fikk plass.

Tidlig i vår ble det bestemt et minstekrav om avlagt eksamen i kjemikurset K-100 for å følge kurset Bio-103, delvis på grunn av et for høyt antall studenter. Dette ble kunngjort ved oppslag og skrevet i studiehandboka, og førte utvilsomt til at mange studenter la om planene og valgte andre kurs for høsten.

Imidlertid hadde så få studenter meldt seg innen fristen 21. august, at det viste seg å være plass til også studenter uten K-100. Derfor valgte instituttrådets arbeidsutvalg 24. august å gi dispensasjon fra kravet om avlagt K-100-eksamen, altså etter siste frist for fagpåmelding. Det var imidlertid klart og frekt presisert i oppslaget at det ikke ble gitt dispensasjon fra påmeldingsfristen.

Minst én student fikk imidlertid "kranglet seg til" plass i ettertid. Hvor mange som ikke tok opp kampen mot administrasjonen er usikkert.

- "Lykken har kanskje vært bedre enn forstanden"

Åpent - og overfylt

Universitetet i Tromsø er sprengfullt. Studenttallet er dobbelt så høyt som institusjonen er bygget for. Få forelesere i forhold til antall studenter, og et knallhardt boligmarked er prisen studentene må betale for "Det åpne Universitetet".

Av Magnus Skaar
Sten-Rune Roland
Tegning: Erik Ødegaard

- Prinsippet om lik rett til utdanning har veid tyngst. Vi har hatt is i magen og balansert på linjen mellom det forsvarlige og det uforsvarlige. For det kunne gått aldeles galt. Men lykken har kanskje vært bedre enn forstanden.

Det er rektor Ole D. Mjøs som ordlegger seg på denne måten. Som det eneste universitetet i Norge har Tromsø også ved høstens inntak valgt å holde en åpen linje. Dette til tross for at antall søkere til høyere utdanning nærmest har eksplodert de siste årene. I dag befinner ca. 150.000 studenter seg i systemet, men hele 23.700 står fremdeles uten studietilbud. Utdanningsdepartementets (KUF) budsjettøkning på 3 milliarder kroner fra 1989-92 har vært langt fra tilstrekkelig. Utviklingen har rett og slett overrumplet de fleste, deriblant nåværende statsråd Gudmund Hernes, som i 1988 satte 105.000 studieplasser som mål-tall for 1995.

Forsvarlig politikk?

Universitetene i Oslo, Bergen og Trondheim har måttet adgang-regulere sine studier fordi de rett og slett ikke har hatt plass eller

tilstrekkelig med forelesere til å ta imot så mange nye studenter. Hva så med Tromsø? Stiller vi med et bedre utgangspunkt enn de andre universitetene?

- Det har vært stor usikkerhet forbundet med hvor mange som

Rektor Ole D. Mjøs forsvaret Universitetets åpne politikk.

Foto: arkiv

ville ta imot plassene i høst, men jeg mener at vi i dag kan stå oppreist for den politikken vi har ført, sier Mjøs.

Selv om mange måtte bo i bomberommet de første ukene. Selv om det nå er altfor få forelesere i forhold til antall studenter her, noe som går på bekostning av forskning. Selv om man ser faren ved at kvaliteten på foreles-

Overproduksjon av kunnskap?

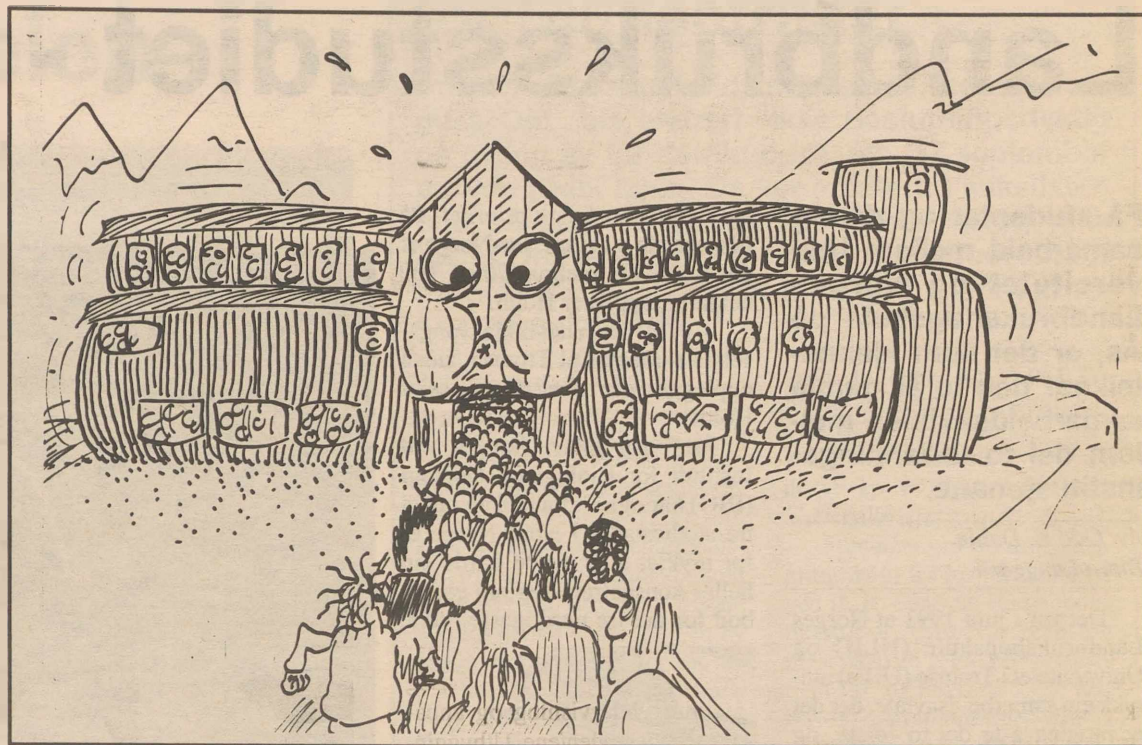
- Det bør være et mål at studenter sprer seg utover landet, sier Kari Paulsrud - politisk rådgiver til statsråd Gudmund Hernes. Hun mener at parolen om lik rett til utdanning er realistisk, selv om alle ikke kan få det tilbudet de ønsker akkurat der og da. På spørsmål om universitetene bør ha åpne studier, svarer hun: - Hvis de greier å ha åpent, så fint.

Paulsrud ser at det er en klar sammenheng mellom arbeidsmarkedet og dagens utdanningspolitikk. KUF-departementet har fått sysselsettingspakke hvert år fra 1989-92 for å utvide studiekapasiteten. Pakken har bidratt til 4-5000 nye studieplasser hvert år.

Men rådgiveren til Hernes tror ikke det er fare for overproduksjon av kunnskap, selv om stadig flere studenter tar høyere utdanning.

- Det er vanskelig å si noe om metningspunktet for utdanning. Det vil variere fra studium til studium, nå er det for eksempel for mange økonomer og for få sosionomer og sykepleiere. Men fremdeles er antall arbeidsledige med høyere utdanning lavt.

Når det gjelder studentvelferd, sier Paulsrud at den nok kunne vært bedre. Hun påpeker imidlertid at dette er noe departementet ser på, og henviser til Magistadutvalgets innstilling som skal fremlegges senere i høst.

ningene kan bli dårligere på grunn av overbelastning på foreleserne. Arealet Universitetet disponerer er dimensjonert for ca. 2700 studenter, og det nå er drøyt 5300 mennesker som studerer her. Og selv om det økende tilbudet av studie-plasser i stor grad er et kortsiktig skalkeskjul for arbeidsledigheten. Mange av dagens studenter kan bli morgendagens gjeldsslaver.

Egen lykkes smed

- Man kan gjerne si at universitetet avlaster arbeidsmarkedet. Men hva hvis de ikke hadde hatt dette tilbudet, spør Mjøs. Det viktigste har vært å gi dem som ønsker det en mulighet. Deretter blir det opp til den enkelte student å sikre sin fremtid.

- Enhver student er sin egen lykkes smed. Jeg er ansvarlig for universitetsutdanningen i Tromsø. Myndighetene er ansvarlig for å skaffe dem jobb, mener han.

B-stempel?

Enkelte har hevdet at Universitetet i Tromsø fanger opp de studentene som ikke kommer inn på andre universitet. Den politikken ledelsen i Tromsø nå fører kan derfor bidra til å gi universitetet et B-stempel. En slik vurdering er Mjøs uenig i.

- Situasjonen kan sammenlignes med den vi hadde i 1973, da man besluttet å ikke gi karakter ved medisiner-studiet. Isteden skulle det skilles mellom bestått og ikke-bestått. Det ble et ramaskrik; med et slikt system var det jo umulig å skille mellom beste og dårligste stå-karakter, hevdet kritikerne. I dag har vi kanskje Norges beste medisiner-studium!

Får midler

Mjøs er fornøyd med de midlene universitetet mottar fra KUF-departementet.

- Vi har fått støtte så langt vi kan håpe på. Når universitetet holdes åpent får vi mer midler og ressurser. Tromsø fikk 13,4% (547 millioner) av det faste beløpet på drøyt 4 milliarder kroner som ble bevilget til universitetene i 1992, mens vi bare har 7-8 prosent av den totale studentmassen på landets universiteter.

Lukket neste år?

Hvorvidt UiTø skal ha sine studier åpne ved neste inntak, er noe usikkert.

- I år var vi faretruende nær kvoteregulering på hovedfag. Det er godt mulig at det vil bli slik senere. Dette blir en form for prøveår. Så får vi se hva vi velger å gjøre ved neste korsvei. Vår største fiende nå er faktisk departementet. Vi trenger stor tilførsel av midler. I tiden fremover vil vi prioritere flere lærerkrefter og nye bygg, sier Mjøs.

B-stempel for Tromsø?

Av Magnus Skaar
Sten-Rune Roland

Hvorfor har ikke universitetene i Oslo, Bergen og Trondheim åpne studier? Får studentene ved UiTø et B-stempel fordi universitetet trekker til seg "taperne", som ikke kommer inn andre steder? Vil de andre universitetene åpne sine studier igjen?

I Oslo adgangreguleres studiene fordi søkerantallet har vært så høyt. Hverken fysisk eller forelesningsmessig er kapasiteten god nok til å slippe inn flere enn de drøyt 30 000 studentene som er der i dag

Oslo: Åpner om noen år

- Et lukket universitet er ingen ønskelig situasjon. Det blir trolig færre søkere om noen år. Da kan vi åpne igjen, sier direktør Tor Sagli, som også kan fortelle at universitetet fikk avslått sitt forslag om å holde åpent NAT/MAT-fakultetet i høst mot en ekstra bevilgning på ca. 9 millioner kroner fra KUF-departementet. Departementet prioriterer vekst på andre universiteter eller høyskoler, hevdet han. Videre mener han at

det er vanskelig å si noe om hvorvidt UiTø blir et B-universitet med sin åpne inntakspolitikk.

- Men undersøkelser viser at det er en sterk sammenheng mellom karakterer på videregående skole og på universitet. Ved å ha åpne studier fanger man kanskje opp noen som ikke vil gjøre det så bra, sier han. Sagli mener at UiTø bør fortsette å ha åpent universitet.

Trondheim: Pengemangel

Rektor ved AVH i Trondheim, Magne Dybvik, sier studiene er blitt regulerte delvis på grunn av plasskapasitet ved kursene som arrangeres på en del av fagene, og delvis på grunn av manglende midler fra departementet.

- Ifjor var første året vi ikke fikk nok ekstramidler ved andrepunktet til å ta opp alle som stod på venteliste. Drøyt 13 000 studenter befinner seg ved AVH og NTH.

- Vår politikk er å holde åpent, og vi er det universitetet som har holdt den mest åpne linjen ved siden av UiTø. Vi balanserer på en knivsegg fordi det er til dels overfylt allerede. Myndighetene er forsåvidt velvillige, men hadde vi hatt UiTø's budsjett had-

de det ikke vært noe problem. Vårt budsjett er bare halvparten av det Tromsø får tildelt. Den helt store veksten som de andre universitetene fikk, opplevde vi ikke her, fordi andre høyskoler tok av for den store "boomen".

Bergen: Interne forhold

Det er mange årsaker til at Universitetet i Bergen adgangregulerer sine studier. Universitetet har problemer med gjennomstrømmingen. Det er satt opp en handlingsplan for å bedre studiekvaliteten (undervisning, infrastruktur, m.m.). I dag er det en betydelig overbelastning på foreleserne, og byggespresset er uforsvarlig.

- Vi vil ordne opp i interne forhold før vi åpner for nye studenter, sier rektor Ole Didrik Lærum. En annen årsak er at antall søkere har økt betydelig mer enn forventet.

- Vi vil ikke åpne universitetet i nærmeste fremtid (1-2 år), bebuder Lærum, som i høst har i overkant av 15.000 studenter innenfor dørene. Han tror ikke studentene i Tromsø er dårligere enn andre studenter.

Nordnorsk ungdom sviktar:

Landbruksstudiet - ein fiasko?

Få studentar og dårleg samarbeid mellom Universitetet og Norges Landbrukshøgskule på Ås, er det som kjenne-teiknar den to år gamle samarbeidsavtalen mellom dei to utdannings-institusjonane.

Av Odd K. Dahle
Bjørn Langgård

Det var i juni 1991 at Norges Landbrukshøgskule (NLH) og Universitetet i Tromsø (UiTø) inngikk ein samarbeidsavtale, der det er mogleg å ta dei to første, og femte studieår, av den femårige landbruksutdanninga i Tromsø. Dette er ein særskilt avtale som har som mål å skaffe Nord-Norge meir ekspertise innan landbruk, noko næringa sjølv meiner trengs.

Første studieår ved NLH er desentralisert til ulike distrikthøgskular rundt om i landet. I Nord-Norge gjeld dette Høgskulesenteret i Nordland, som ligg i Bodø, Finnmark Distrikthøgskule i Alta, og Universitetet i Tromsø. Det er berre i Tromsø ein kan ta begge dei to første og femte studieår.

Til tross for at det er andre året denne avtalen gjeld, er studentalet minimalt. Av 15 studie-plassar er det i år fem studentar som går første året, der berre ein er frå Nord-Norge. I fjor var det sju studentar, der to har valt å halde fram med andre studieår i Tromsø.

Nordnorsk ungdom svikter

Studiesjef Kjell Holm ved NLH, meiner det er nordnorsk ungdom som sviktar. Av dei 350 som fikk studieplass i NLH-systemet, var det berre 22 som hadde valt Tromsø som førsteprioritet. Også svært få studentar satte Alta

og Bodø som første prioritet. På tilsvarande plassar i Sør-Norge er det snakk om mellom 70 og 100 søkjarar, opplyser Holm.

- Vi vil dessutan ikkje tvangs-sende studentar til Tromsø, sidan opplegget går over to år, seier Holm.

Professor Olavi Junttila ved Institutt for Biologi og Geologi (IBG) har også lufta tanken om at tre studiestader i Nord-Norge er for mykje. Kan hende burde ein heller konsentrere seg om eit tilbod for dei tre nordligaste fylka.

- Tre studiestader i Nord-Norge er for mykje, meiner Olavi Junttila.

Junttila er leiart for det utvalet som har fått i gang avtalen. Etter det Utopia kjenner til, kan eit slikt forslag bli vanskeleg å få igjennom. Det har nemleg vore drive ein aktiv lobbyverksemd blant fylkespolitikarar for å få igjennom dagens avtale. Dessutan må ein slik sak opp i høgskulestyret ved NLH før det kan gjennomførast.

Bra arbeidsmarknad

Fylkeslandbrukssjef i Troms, Morten Furunes, meiner arbeidsmarknaden i Nord-Norge er bra, og at det som oftast er folk frå Sør-Norge som søker når det er ledige stillingar. Han er difor svært skuffa over den elendige oppslutninga det har vore til dette studietilbodet.

Altastudentar avvist

Av Odd K. Dahle
Bjørn Langgård

Det var i mai i år studentane ved Norges landbrukshøgskule (NLH) sitt første studieår i Alta fikk den smertelege meldinga. Dei fikk ikkje starte andre studieåret ved Universitetet i Tromsø (UiTø). I staden vart dei vist til landbrukshøgskulen på Ås.

På lik linje med ei rekkje andre distrikthøgskular i landet har også Finnmark distrikthøgskule (FDH) i Alta inngått eit samarbeid med NLH, der studentane kan ta første studieår desentralisert. Nokre av studentane ville gjerne ta andre studieår i Tromsø, men vart avvist av studieadministrasjonen ved NLH. Allereie i februar tok studentane kontakt med leiinga ved UiTø, der dei fekk klarsignal om at dei kunne ta andre året i Tromsø. Åttande mai i år fikk studentane avslag på søknaden.

Etter det Utopia kjenner til, er det fagsamansettinga og spesielt kjemiundervisninga ved dei to

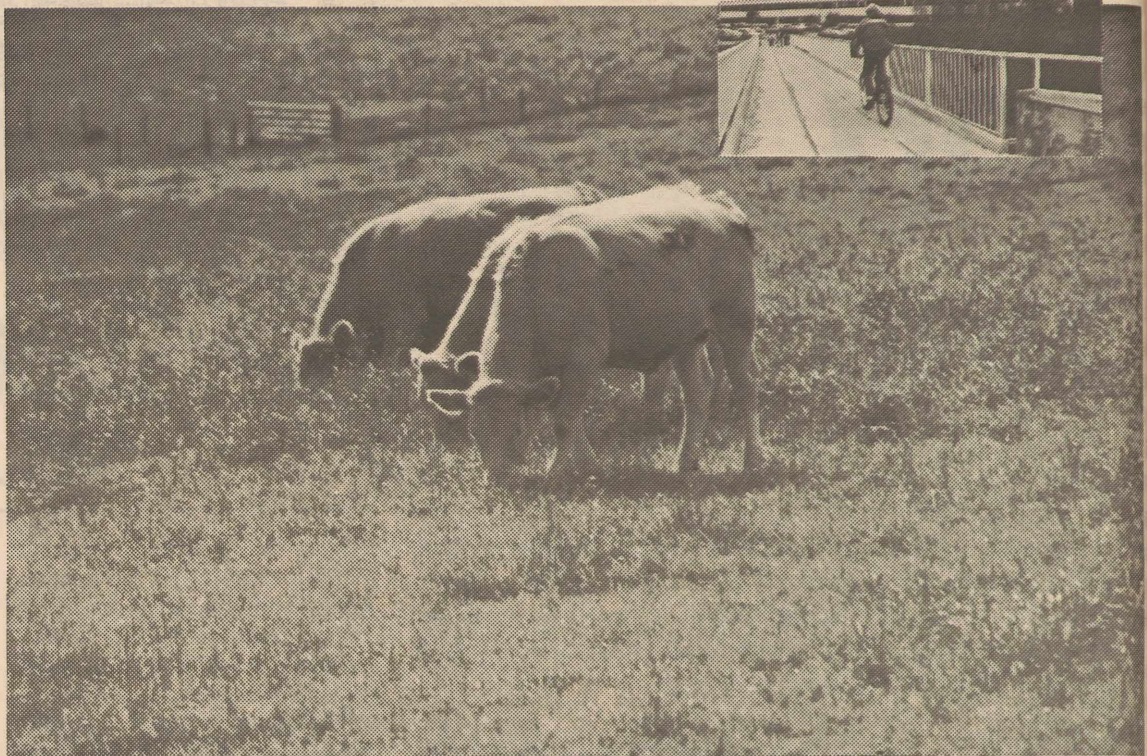
lærestadene som er stridens eple. Studiesjef Kjell Holm ved NLH seier studieopplegget i Tromsø er så spesielt at ein overgang frå ein annan høgskule vil by på vanskar for studentane.

- Dessutan har dei to lærestadane ikkje same fagsamansetting. Opplegget i Tromsø er spesielt fordi det går over to år. Kjemiundervisninga i Alta vil vere mangelfull i høve til det ein får ved å følgje første året i Tromsø, seier Holm.

Professor Olavi Junttila ved Institutt for Biologi og Geologi avvisar bemerkningane frå Holm, og seier problema virkar søkt.

- Manglane innanfor kjemifaget bør ikkje vere noko problem for studentane. Eg synest det er ille å nekte plass for studentar som særskilt ønskjar å studere i Tromsø, seier Junttila.

Eit resultat av dette avslaget er at det for tida berre er to studentar som følgjer andre årstrinn i Tromsø. Fagsamansettinga for desse studentane er difor framleis uklart.

Det er IBG (innfelt) som er ansvarleg for NLH-studiet i Tromsø. Både IBG og NLH må tåle kraftig kritikk frå studentane.

- Næringa har eit stort ønske om å få folk som har spesiell kunnskap om landsdelen, og som har teke delar av studiet her, seier Furunes.

Kritikkverdige

Informasjonen til nye studentar har vore kritikkverdige. Studentane kritiserer administrasjonen ved IBG for dårleg førehandsinformasjon. Det vart ikkje sendt ut informasjon om kva fag studentane skulle ta, når dei kom til Tromsø. Det er IBG som er ansvarleg for NLH studiet i Tromsø. Administrasjonen ved IBG sender skulda over på studiekontoret ved NLH. I følge studiekonsulent Christin Jensen ved IBG vart dei informerte om kven NLH-studentane var først to dagar før registreringa starta. Det var difor seint å sende ut noko som helst informasjon til studentane, seier Jensen.

Sjølv om dei er få, ser studentane fram til to år i Tromsø. Første semester går dei i lag med realfagstudentane på matematikk

og kjemi. I tillegg har dei eit innføringskurs i landbruk som blir gitt av Holt forskingsstasjon. På dette kurset skal studentane få innblikk i den teoretiske og praktiske

delen av faget. Det høyrer også med ein del ekskursjonar til dette kurset. Kor vidt nokon av studentane vil ta femte året i Tromsø, er framleis uvisst.

Fakta om landbruksstudiet

Norges landbrukshøgskule (NLH) gir ein akademisk landbruksfagleg utdanning på universitetsnivå. Studiet går over fem år, der første året er desentralisert til ein distrikthøgskule, og femte året avsluttast med ein 10 vektals hovudoppgåve.

Dei 11 studieretningar ved NLH spennar over eit vidt felt frå dei tradisjonelle landbruksfaga til næringsmiddel-fag, landskapsarkitektur, natur- og ressursforvaltning, tekniske fag, akvakultur, økonomi og samsfunnsplanlegging. Høgskulen legg vekt på at tilbodet gir ei brei og tverrfagleg utdanning.

I samarbeidsavtalen frå juni 1991 mellom NLH og Univer-

sitetet i Tromsø (UiTø) er det eit tilbod for studentar om å ta første, andre og femte studieår ved Universitetet i Tromsø. Dette omfattar studieretningane i Jord- og plantefag, Naturforvaltning, Hagebruk/skogbruk og studieretning for Husdyrfag.

Kandidatar med høgare landbruksutdanning kan ha varierte oppgåver i samband med administrasjon, rettleiing og rådgiving i offentleg landbruk- og miljøforvaltning. Sivilagronomar kan også ha tilsvarande stillingar i organisasjonar som meieri, slaktevesen og i innkjøps-samvirke. Dei kan også gå inn i forskning og undervisning ved universitet og høgskular.

Landbruk er framtid

Odd K. Dahle

Det er to år sidan Universitetet i Tromsø (UiTø) og Norges landbrukshøgskule (NLH) på Ås kom fram til ein samarbeidsavtale, der studentane kunne ta delar av studiet i Tromsø. Målet med avtalen var å auke rekrutteringa av nordnorske søkjarar, og skape eit akademisk landbruksmiljø i Tromsø.

Etter to år må ein sjå i augene at studentalet har vore minimalt, og at nordnorsk ungdom er lite representert. Noko av problemet ligg nok i dårleg informasjon, og dårleg kommunikasjon mellom NLH, og Universitetet. For mange studentar er det også lite ønskeleg å

dele opp studiet på denne måten. Dei fleste ser det som ein fordel å vere i same student/fagmiljø gjennom heile studiet. Frå studentane si side hadde dei difor vore ønskeleg om ein kunne ta heile landbruksstudiet ved UiTø. Det er også det som er det endelige målet til universitetsleiinga, og fylkespolitikarane. Derimot kan det virke som at leiinga ved NLH ikkje er så innstilt på ei slik løysing. Den tradisjonelle nord-sørkonflikten har fått ny aktualitet. Vi kjenner den frå tidlegare, med til dømes oppstartinga av medisinstudiet i Tromsø, og frå debatten om flytting av Polarinstittuttet.

Fagtilbodet kan sjølv sagt ikkje bli identisk ved UiTø og NLH. Men det er dermed ikkje sagt at det treng å bli dårlegare.

Landbruksnæringa vil sjå det

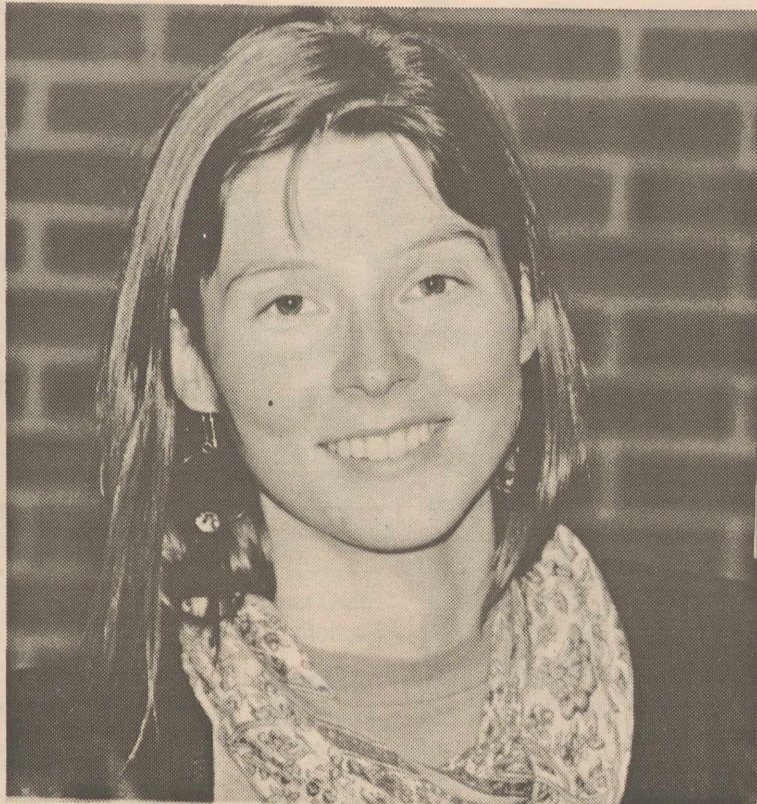
som ein stor fordel om ein kan få folk med spesiell kunnskap om nordnorske forhold. Og dersom ein vil prøve seg på arbeidsmarknaden sørpå, bør det heller ikkje vere ein ulempe om ein har ein litt annan bakgrunn.

Landbruksnæringa må tenkje i nye banar i åra som kjem. Behovet for mat er aukande, samstundes som erosjon og forureining legg enorme areal brakk. Ein kan heller ikkje sjå vekk frå den krisa som rår i Russland, og den posisjonen UiTø kan spele i ein slik samanheng. Landbruket må oppretthaldast, også i nord-områda. Det er difor rimeleg at Universitetet i Tromsø har eit utdanningstilbod innan dette feltet. Spørsmålet er berre kor mykje bremseklossane prestisje og byråkrati skal øydelegge.

Jusstudenter rammes av tregangersregelen

Nå gjelder tregangersregelen også for jusstudentene. Instituttrådet vedtok 1. september 1992 å innføre regelen ved IRV som vil tre i kraft fra høsten 1992. Studentene ble ikke på forhånd innkalt til instituttallmøte, og dette er i strid med vanlig praksis i denne type saker - som begrenser studentenes rettigheter. Studentrepresentant i rådet, Ingvil Gregusson, stemte for reglen og anså et allmøte for unødvendig fordi innføringen av tregangersregelen ikke var til å unngå.

Av Heidi Bolstad
Foto: Snorre Sanner

Studentrepresentant Ingvil Gregusson stemte for tregangersregelen i Instituttråd.

Tregangersregelen ble vedtatt generelt for universitetet i 1990. En studentrepresentant i Universitetsstyret stemte den gang for regelen uten å ta det opp med Hovedallmøtet (HAM). Det medførte sterk kritikk mot henne på ekstraordinært HAM. Studentutvalgets sekretær Are Holand mener å se en parallell mellom disse to sakene.

- Verken vedtak fra HAM eller instituttallmøter har rettslig bindende virkning. Men det er vanlig praksis å innkalle til møter slik at studentene får sjansen til å uttale seg i saker som vedrører deres situasjon ved universitetet for de behandles i styre eller råd, sier Holand.

Ingvil Gregusson, som både er studentrepresentant i instituttrådet og medlem i JSU (Juridisk Studentutvalg), vil ikke sammenligne disse sakene.

- Ikke verd bryet

- Det var enighet i JSU om at vi ikke skulle innkalle til instituttallmøte, sier Gregusson. Av erfaring vet hun også at disse allmøtene har et veldig dårlig oppmøte, og at bryet ved å arrangere et slikt møte derfor ikke ville hatt noen hensikt. Gregusson mener det er viktig å ikke henge seg opp i prinsipper, men heller se hvordan den praktisk vil utarte seg. For det er helt nødvendig at IRV innfører tregangersregelen ut

fra det at universitetene både i Oslo og Bergen nå praktiserer den, poengterer Gregusson. Hvis ikke blir konsekvensene at studenter kommer fra de andre universitetene for å ta eksamen her. Det vil da bli et voldsomt press på eksamensordningen og vanskeliggjør muligheten for å finne kvalifiserte sensorer. Dette kan videre føre til at Universitetet i Tromsø blir stemplet som et B-universitet, mener Gregusson.

Bare for 1. og 2. avdeling

Tregangersregelen vil bare gjelde for studenter på 1. og 2. avdeling. Statistikken viser at det er relativt få som blir rammet av regelen. På 1. avdeling er det 14

Pinlig semesterstart for Studentrådet

Studentrådets avholdt sitt første møte 25. august. Det ble erklært ikke beslutningsdyktig på grunn av for dårlig oppmøte. 17. september prøvde rådet igjen. Da var imidlertid sakslisten blitt så lang at medlemmene ble lei og gikk hjem! Derfor ble det avholdt et ekstraordinært møte 23. september, der man gikk gjennom resten av sakslisten.

Av Jørn Søderholm og Øyvind Eggen

De to mislykte studentrådsmøtene var en pinlig semesterstart for Studentrådet (SR), som etter vårens harde reglementsdebatt var tenkt å fungere som et aktivt og effektivt organ. Vårens debatt endte med en ny studentorganisering der SR ble gitt økt innflytelse på bekostning av Studentutvalget og Hovedallmøtet (HAM). Kritikken mot det nye reglementet gikk blant annet på at SR på grunn av sin størrelse og struktur ikke ville fungere effektivt.

- Det forrige møtet måtte vi avlyse fordi de enkelte instituttene valgte sine representanter for sent. I tillegg ble innkallingen sendt ut for sent. Det er SR-leder Geir Jarle Voldmo som opplyser dette. Voldmo uttrykker bekymring for en generelt lav interesse for studentpolitikk.

Uravstemming om HAM

Det ekstraordinære SR vedtok blant annet å foreslå overfor HAM 15. oktober at HAM vurderer å ta opp sin egen eksistens til bindende uravstem-

ming. Forslaget går ut på å avholde uravstemming om hvorvidt HAM eller SR skal være studentenes øverste organ, og dette spørsmålet kan bare Hovedallmøtet avgjøre.

Forslaget om en uravstemming kom fra instituttallmøtet ved IMR. Sentrale studentpolitikere ved IMR var blant de mest aktive i reglementsdebatten i vår, og ønsket å legge ned HAM. Instituttallmøtet ville i alle tilfelle kreve at HAM vurderte spørsmålet om uravstemming. Studentrådets vedtak var derfor ikke avgjørende.

Ifølge reglementet for studentorganiseringen som ble vedtatt i vår, er Hovedallmøtet studentenes øverste organ og avholdes en gang hvert semester. Mellom Hovedallmøtene er Studentrådet det øverste organet, mens Studentutvalget er arbeidsutvalg for begge disse organene. Forslaget til uravstemming går altså på om SR eller HAM i fremtiden skal være det øverste organet.

Studentrådet består av cirka 25 valgte representanter for alle instituttene ved Universitetet, og avholder månedlige møter.

stykker som har prøvd å ta eksamen tre ganger eller mer. Men Gregusson viser til et ekstremt tilfelle der en student på 1. avdeling har meldt seg opp til eksamen 11 ganger, og mener at regelen i slike tilfeller kan være til hjelp for

studentene til å innse at jus kanskje ikke er det rette studievalg.

- Det må allikevel fremheves at studenter med forskjellige plager og studenter med forsørgeransvar har mulighet til å få dispensasjon fra regelen, sier hun.

På jakt etter nytt samlingspunkt

Kjærbyrgga et nytt "studenthus"?

Studentmiljøet i Tromsø har i lang tid manglet et samlingspunkt. Et sted hvor studenter kan treffes i alle sammenhenger. Organisasjoner knyttet til Universitetet vil med et slikt sted få samlet studentene bedre.

Av Anders Røeggen
Foto: Markus Hareide

Et all-aktivitets hus for alt av studenter. Et hus knyttet til Brevika, hvor alt av studentaktiviteter holder til under samme tak. Dette har et sosialt aspekt der alle studenter blir samlet og i tillegg får et nærmere forhold til universitetsområdet. Dette har vært en idé man lenge har hatt i tankene. Det er prosjektert med et slikt hus ved siden av Hovedgården, men ingen midler er stillet til rådighet.

I mellomtiden er det interessant å se på driften av Studenthuset, "Huset", som ligger langt nord i Skippergata. Flere og flere reagerer på at dette ikke er et sted for studenter og de organisasjoner med tilknytning til studentmiljøet. Slik situasjonen er i dag har vi

"Huset" som selvdrevent matsted med øl- og vinservering, mens forskjellige studentorganisasjoner er spredt rundt omkring med hovedvekt på universitetsområdet.

Enkeltpersoner i det studentpolitiske miljø ser det som naturlig å flytte hele driften til et mer brukervennlig sted hvor flere aktiviteter kan få innpass. Foreløpig er det meste av planer usikre og lite konkrete.

En eventuell flytting av Huset vil være i samsvar med andre studentaktiviteter og sosiale aspekter. Flyttingen er peilet inn på en av Tromsø bys kjente brygger, Kjærbyrgga. Her kan studenter i høyere grad få anledning til å samles, gjennom et nærmere og større studentmiljø. Ut i fra et kulturelt synspunkt vil det i framtiden være nødvendig med et konsert-

Kjærbyrgga regnes som en mulighet som et foreløpig samlingspunkt for studentaktiviteter.

lokale, dansegulv, mat- og skjenkested i tillegg til husrom for di-

verse studentaktiviteter. Politisk velvilje vil være av-

gjørende for saken, så politiske krefter lokalt må settes i sving.

U-nik-samarbeid ikke unikt

Sportsdrikken U-nik som blir produsert av Mack bryggeri er blitt utviklet ved hjelp av professor Bjørne Østerud ved Institutt for medisinsk biologi (IMB). Det verserer store ord om denne drikken. Svenske aviser har hevdet at den var en viktig årsak til de norske suksessene i Albertville og i Val di Fiemme, ifølge Nordlys.

Av Tomas Sætre
Foto: Markus Hareide

Nå skal drikken videreutvikles og i det arbeidet er Universitetet og Østerud sentrale aktører. Meningen er å få spesialutviklet én spesiell drikk til hver av løperne på det norske elitelaget i langrenn. Mack satser stort på dette produktet.

- Mack betaler timelønn for det arbeidet som jeg og IMB gjør, sier Østerud til Utopia:

- Disse pengene går imidlertid til å dekke reagensrør og utstyr de bruker. Østerud selv er lønnet av Universitetet.

Mer samarbeid

Et slikt samarbeid mellom Universitetet og næringslivet er imidlertid ikke noe enkeltstående tilfelle. "Fiskeriforsk" som er tilknyttet Universitetet har i årevis arbeidet med å utvikle ny teknologi til fiskeindustrien.

- Vi driver på non-profit basis, sier forskningsleder Jan Raa: - Vi lar næringslivet bruke våre løsninger.

Fleire høyteknologiske fiskeribedrifter har oppstått i kjølvannet av Fiskeriforsk sitt arbeide. Et av de mest interessante er Biotech Mackzimal som arbeider med enzymer, kaviar og immunstimulerende forbindelser. De er det eneste selskapet i verden innefor sitt område, og 80% av produksjonen går til eksport.

Fagre ord - ingen penger

Av Jørn Sæderholm

I slutten av oktober vil Utdanningsdepartementet legge frem sin stortingsmelding om studiefinansiering. Stortingsmeldingen tar utgangspunkt i det såkalte Magistad-utvalgets innstilling "Leve og lære".

- De signaler vi har fått fra departementet tyder på at man opererer med flotte intensjoner, men at det ikke vil bli bevilget en krone utover dagens rammer, sier leder i Norsk Studentunion, Joar Flynn Jensen til Utopia.

Datafag har også et samarbeid med industrien. Flere ganger har prosjektoppgaver på forskjellige nivåer blitt skreddersydd for studentene i et samarbeid mellom universitetet og norske databedrifter.

- UiTø er distriktpolitikk

Det samarbeidet som foregår på datafag er et godt eksempel på at studentene mye tidligere skal få prøve seg på et praktisk arbeide innenfor sitt fag.

- Det spesielle med Tromsø er at vi har det eneste universitetet som har blitt bygget som et distriktpolitisk virkemiddel. Det er her for å skape vekst i landsdelen, mener samfunnsforsker Nils Aarsether. Dette gjenspeiler seg også i den mer praktisk rettede eksamensformen vi har her på universitetet. Oslo, Bergen og Trondheim baserer seg mye på skoleeksamener hvor studentene skal bevise hva de kan på 8 timer. I Tromsø starter man derimot mye tidligere med hjemmeksamener som en forsmak på forskning".

- Vi er et så nytt universitet at vi har lov til å eksperimentere med formen, sier Ole d- Mjøs.

- Slik sett blir selv tromsøstudenten sin mellomfagseksamen i historie et samarbeid med næringslivet, mener Aarsether - i og med at oppgavebesvarelsen er et selvstendig lite stykke forskningsarbeid.

Sportsdrikken U-nik er utviklet ved hjelp av forskere ved Universitetet.

Nytt studium i miljøfag

Av Odd K. Dahle
Foto: Markus Hareide

Etter press frå studentar og lokale og sentrale politikarar har ei arbeidsgruppe ved Universitetet lagt planane for eit nytt studium i miljøfag. Universitetet i Tromsø er seint ute, når det gjeld å kome i gang med eit miljøfag studium. Liknande tilbod eksisterar ved dei andre universiteta og ein del høyskular. Studiekonsulent Tove Marienborg ved Institutt for Biologi og Geologi avvisar likevel at Universitetet har kasta seg på ei motbølge. Ho ser også lyst på arbeidsmarknaden for desse nye miljøakademikarane.

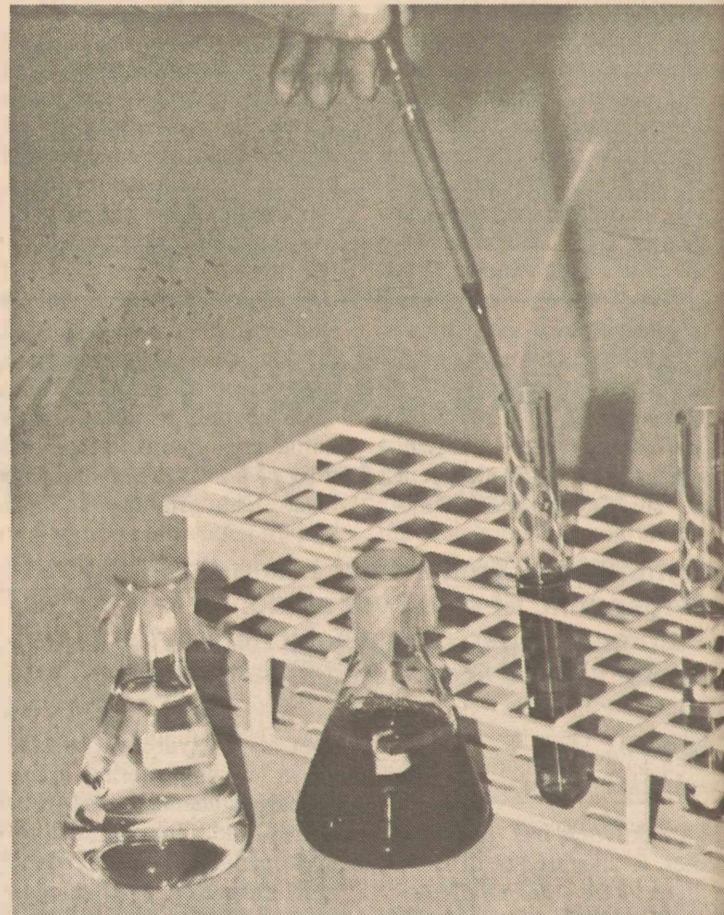
Arbeidsmarknad

- Det blir stadig større etterspurnad etter folk med god fagkunnskap innan miljøfag, og det er difor viktig at Universitetet også kan gi eit tilbod på dette feltet, seier ho. Marienborg har også vore med i den tverrfaglege arbeidsgruppa som står bak miljøfaget.

Etter det Utopia kjenner til kan likevel konkurransen på arbeidsmarknaden bli hard. Til no har dei fleste stillingane innan miljøforvaltning blitt fylt opp av kandidatar frå Landbrukshøgskulen på Ås. Ved Norges Landbrukshøgskule er det to linjer som er direkte retta på miljøstudium. I tillegg er det tilbod om studium innan miljøfag ved ein del distrikthøgskular.

Omfattande

Miljøfagstudiet ved Universitetet i Tromsø, vil være tverrfagleg, der studentane kan ta hovedfag innan biologi, geologi,

Planane er lagt for eit nytt studium i miljøfag.

kjemi, fysikk eller data. Studiet vil ha ei obligatorisk grunnblokk på 15 vektal, fordelt på generell økologi og miljøfag 1,- og 2. Kurset i miljøfag 1 startar neste semester medan miljøfag 2 startar neste haust. Økologi kurset er allerede med i undervisningsplanen, og går i haust semesteret. I tillegg planleggast eit 10 vektals kurs i ressursøkonomi.

Den endelige studieplanen er ikkje fastsett enno, men kan med første augkast virke nokså om-

fattande. Innan for dei 10 vektal som dekkjer miljøfag 1 og strekkjer pensum seg frå økologi i arktiske til tropiske strøk og landjorda til havet. I tillegg er økologibefolkingsdemografi, og biologisk produktivitet ein vikt del av pensum. Studentane skal også kjennskap til meir direkte miljøretta emne, som miljøovervåking, forureining, arealdisponering, avfallsdisponering. Det er mange og omfattande emne som er påsa inn på 10 vektal.

AKADEMISK KVARTER

Åpningstider

Mandag	09.00 - 16.30
Tirsdag	09.00 - 16.30
Onsdag	10.00 - 16.30
Torsdag	09.00 - 19.00
Fredag	09.00 - 16.30
Lørdag	10.00 - 14.00
Søndag stengt.	

Mer personlighet - mindre karakterer

Tromsø utreder nye opptaksregler for Norges medisinstudier

Skriftlig opptaksprøve. Personlighetstest. Personlig intervju. Dette kan bli opptakssystemet på medisin fra 1994. Universitetet i Tromsø har fått i oppgave å utrede det nye opptakssystemet for alle universitetene i landet.

Av Marianne Tønnessen
(tekst og foto)

Fremdeles er disse planene på utredningsstadiet, men fra 1994 eller 1995 vil alle medisinstudiene i landet kunne gå over til et opptakssystem som legger mindre vekt på karakterer fra videregående og mer på personlighet og evne til å anvende kunnskap.

En aktuell plan er at alle som søker medisin går gjennom en skriftlig opptaksprøve. Dette har vært benyttet i Sverige med gode resultater. Det blir lagt vekt på å kunne anvende kunnskap, og ikke bare suge opp fakta som gjengis ukritisk.

Personlighetstest?

De som har klart seg gjennom denne opptaksprøven, har bestemte realfag og et snitt fra videregående over en bestemt grense (ca. 4,5 - 4,8), vil kunne gå videre til trinn to. Her er det aktuelt å levere en levnedsbetrivelse der en skriver om seg selv, styrker og svakheter, interesser, hva en har gjort med livet sitt og så videre. En slik ordning finnes for eksempel i København. En personlighetstest kan også brukes for å sile ut dem som skal til det siste nåløyet.

Det snakkes om å bruke et personlig intervju som siste finale. Dette vil foregå omtrent som et jobbintervju.

På denne måten mener Gunnar Graff, som er studiekonsulent på medisin, at en vil få plukket ut de beste studentene og forhåpentligvis de beste legene.

- Men er det ikke verre for en søker å bli vraket på grunn av personlighet enn karakterer?

- Den nye ordninga er ikke verre enn i dag, svarer Gunnar Graff, der folk får høre at de ikke er flinke nok. Og ville du like å gå til en lege som er psykopat? Eller til en lege som skjeller deg ut og sier at du bare har nerver?

Dagens syke system

Det er et stort behov for nye opptaksregler på medisin. Antall søkere har eksplodert de siste årene, og snittet for å komme inn har steget tilsvarende. Her i Tromsø har søkertallet økt med 115% de

siste to årene, i år var det omtrent 2000 søkere til 60 plasser.

- Det har sammenheng med at andre høystatusutdannelse som økonomi og teknologi opplever tilbakegang, mener Gunnar Graff. Han venter en fortsatt økning i søkertallet.

Og symptomene er tydelige: Ifølge Graff ble det i år brukt mellom 50 og 100 millioner kroner til kompetanseheving for å komme inn på medisin, på private og offentlige skoler. Bjørknes privatskole i Oslo tjener ca. 30 millioner kroner årlig på det høye medisinsnittet. For å komme inn i Tromsø måtte en ha et snitt på ca. 5,6.

- De som finner smutthull i systemet sniker seg foran, sier Gunnar Graff, og folk kommer inn mer på grunn av strategisk planlegging enn kunnskap. Vi må forventer rettsaker angående opptak i tiden fremover; allerede nå er det en slik rettsak i Bergen.

- Medisinstudentene tilhører samfunnsklasse nr.1. Det er de som har foreldre som kan betale privatgymnas, og som støtter dem. Det er faktisk flere foreldre som ringer for å få veiledning om søknader enn søkerne selv.

Diagnosen

Gunnar Graff har stilt diagnosen: For høyt snitt.

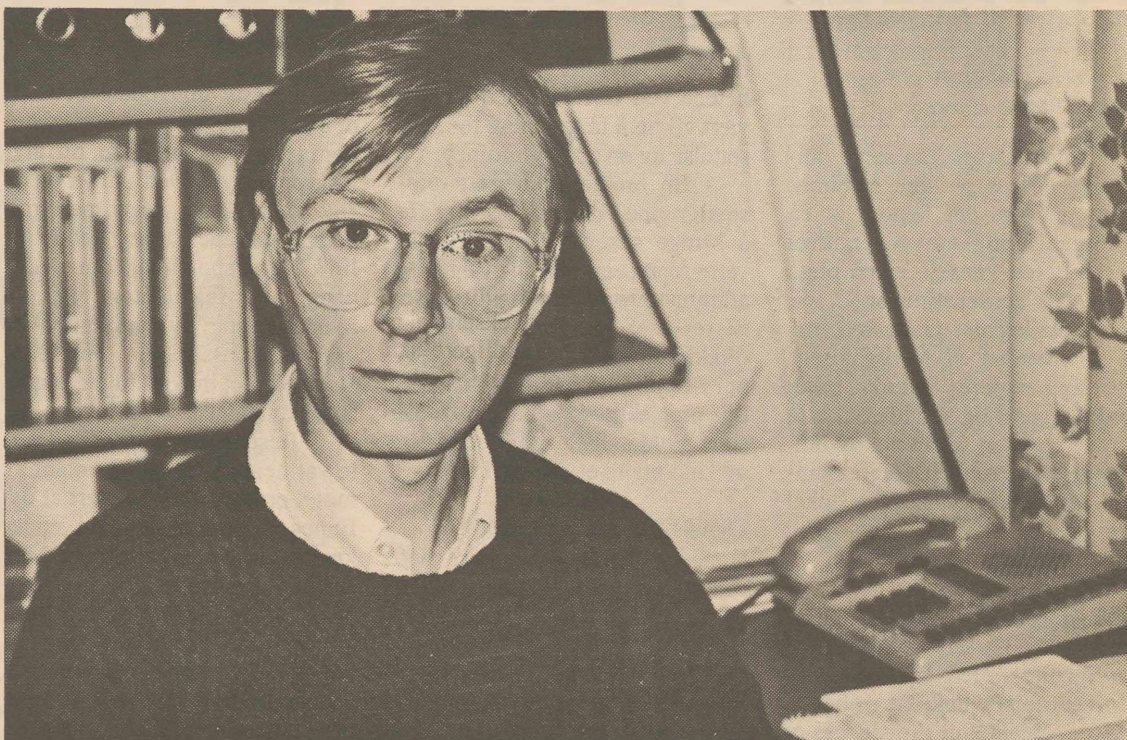
- Når noen går på Bjørknes, presses snittet høyere, slik at enda flere må gå på Bjørknes. En 50 år gammel mann har brukt 21 år av sitt liv på å forbedre snittet, nå er han endelig kommet inn på medisin i Oslo. Og en person med snitt på 5,7 behøver ikke bli noen bedre student og lege enn en med snitt på 4,8. Her i Tromsø er det egne kvoter for Finnmark og Nordtroms der snittet ligger på ca. 4,8, og en kan ikke se noen resultatforskjell mellom disse og folk lenger sørfra, sier Graff.

- Så egentlig kan loddtrekning være en like god opptaksmåte, men i vår kultur er det uakseptabelt.

- De nye opptaksreglene vil åpne medisinstudiet for andre samfunnsklasser enn borgerskapet. Dessuten vil det bli lettere å vurdere folk som ikke har vanlig gymnas (slik som steinerskolen, IB-

ha forskerutdanning som ansvarsområde, med vekt på rekruttering av forskere, og samarbeid med høyskoler.

Sju personer har søkt stillingen som forskningsdirektør; fem av disse er allerede ansatt ved Universitetet.

Studiekonsulent Gunnar Graff og hans medarbeidere fikk i år over 2000 søknader til de 60 studieplassene på medisin. Behovet for nye opptakskriterier er stort.

linje eller utenlandske studenter) på linje med andre, legger han til.

Tromsø leder an

Tromsø har fått i oppgave å utrede det nye opptakssystemet

for alle medisinstudiene i landet, og det er altså ikke vedtatt noe ennå. Men så langt har planene fått svært positiv respons. Gunnar Graff håper at utredninga er ferdig før sommeren 1993. Der-

etter må den behandles på alle universitetene, noe som også tar sin tid. Tidligst vil ordninga kunne innføres fra opptaket 1994.

STUDENTENES VALG TIL UNIVERSITETETS STYRE OG RÅD for perioden 01.01.93 - 31.12.93

Det skal i høst velges nye representanter til universitetets styre og råd. Valget skjer i valgforsamling 24. november. For studentenes vedkommende vil valgene skje etter følgende tidsplan:

13. oktober:

Manntallene legges fram på instituttene. Det er viktig å registrere at man er registrert i manntallet dersom en har til hensikt å delta i valgene. Undersøk klagefrister dersom det er feil ved manntallet.

15. oktober:

Valg av studentrepresentanter (24 stykker) til valgforsamling. Valget skjer på Hovedallmøtet klokka 17.00 i Auditorium Maximum i Hovedgården.

3. november:

Frist for å levere forslag på rektor og prorektor. Frist for å levere forslag på studentrepresentanter til Styret og Rådet. Alle forslag skal være underskrevet av minst tre registrerte studenter.

24. november:

Valg av rektor, prorektor og styre- og rådsmedlemmer. Valg av rektor og prorektor skjer i valgforsamling. Valg av styre- og rådsmedlemmer foretas av de enkelte gruppene i valgforsamlinga (studenter, vitenskapelig tilsatte, teknisk-/administrativt tilsatte.)

Forslag på kandidater til Styret og Rådet sendes

Studentutvalget v/Universitetet i Tromsø, 9037 TROMSØ

Ved spørsmål om valget, ta kontakt med Studentutvalgets leder eller organisasjonssekretær.

Ansettelse av forskningsdirektør utsatt

Ansettelsen av ny forskningsdirektør ved Universitetet i Tromsø er utsatt inntil videre. Saken skulle ha vært sluttbehandlet i Universitetsstyret 24. september.

Stillingen som forskningsdirektør er en nyopprettet stilling som etter planen vil være i funksjon fra nyttår. Direktøren skal

Mot fakultetsstruktur for UiTø

Prosjektgruppe skal endre Universitetets terminologi

En prosjektgruppe skal nedsettes for å gjennomgå Universitetets organisasjonsstruktur. Assisterende direktør Jan Larsen har hittil hatt ansvaret for at universitetet Tromsø skal komme terminologisk på linje med de øvrige universitetene i landet. Dette vil rent praktisk bety en omstrukturering av universitetets enkelte enheter, slik at storinstituttene vil bli gjort om til fakulteter.

Av Anders Røeggen
Foto: Markus Hareide

I følge Larsen kan selve omdøpingen sees på som et bimotoent ut i fra det faktum at en omorganisering av universitetet generelt sett kanskje er på plass etter 20 år som institusjon.

- Universitetets brukere må se på hvordan vi er organisert, hvor ting avgjøres, hvordan saker skal deligeres og så videre. Dette vil vel være en større del av omorganiseringen enn bare omdøpingen, som i seg selv er en enkel prosess.

Prosjektgruppe

I anledning denne gjennomgangen har Larsen foretatt en intervjurunde med ledelsen ved Universitetets enkelte enheter. Dette prosjektet er drevet som et enpersonsforetak og kan ikke presenteres som noe mer enn et personlig notat fra Larsen. I tillegg

til denne intervjurunden med enhetene ved Universitetet, har det vært viktig å få grunnlag for nedsettelse av en prosjektgruppe.

- En bredt sammensatt prosjektgruppe vil være ønskelig for å bringe saken videre. Det bør være representanter for valgte og administrative ledere ved enhetene, representasjon fra universitetsdirektøren og studentene. Gjennom oppnevningstiden på et år, bør prosjektgruppa ha et mandat som gjelder hele organiseringen av Universitetet, mener Larsen

Omdøping til fakultet

Det man kan konkludere med allerede før prosjektgruppa er oppnevnt av styret nå i oktober, er at det er gjennomgående sterkt ønsket å få en omdøping til fakultet. Et generelt utgangspunkt for prosjektgruppa framover er at alle organisasjoner med jevne mellomrom bør bli gått nøye etter i sømmene.

- Det har skjedd veldig mye, vi har blitt mye større. Hele universitets- og forskningsbildet i Norge endrer seg. Vi har en forpliktelse til å sjekke etter litt grundigere om det er fornuftig å være organisert på den måten vi i realiteten er i dag, mener Larsen.

Ingen ny sak

I januar 1990, i forbindelse med at en ny universitetslov trådte i kraft, ble det foretatt en gjennomgang av reglement og styringsprosedyrer ved universitetet slik at de skulle passe med universitetslovene. Da var det naturlig å ta opp spørsmålet om omdøping til fakulteter og en gjennomgang av Universitetets organisasjonsstruktur. For to år siden ble det innkalt til møte med representanter fra instituttene.

- Responsen til å gå inn i dette var negativ, men i etterkant av møtet er det blitt mer klart at det finnes svært mange løse ender knyttet til en omorganisering. Man finner ingen løsning på spørsmålet før problemet er grundig gjennomarbeidet. Slik situasjonen er i dag tyder det på at motstanden mot en omstrukturering vil være minimal. Hver enkelt enhet på universitetet ser en ny struktur, i en eller annen form, som en nødvendighet.

En endring av terminologien er bare et bimotoent i en større omorganisering, sier assisterende direktør Jan Larsen.

Akkurat nå er det svært mange som etterlyser visse forandringer ikke for langt frem i tid. Prosjektgruppa har ett år på seg til å sondere terrenget, og å redegjøre

for hvilke kommunikasjonslinjer og organisatoriske innplasseringer som må ordnes opp i ved omorganisering og omdøping.

STUDENTHUSET
Skippergt.44 Tlf : 083-84410

- Stedet som tilfredstiller både mage og gane

**BYENS BESTE
PIZZA**

Visste du at hvis du er medlem i Studentsamfunnet, får du rabatt på vår rikholdige pizzameny?

**STIKK INNOM VÅRT
NYOPPUSEDE LOKALE OG NYT
MAT, DRIKKE OG MILJØ**

pizzabestilling på tlf. 083-84410

"500 års motstand" i Tromsø

Av Tomas Sætre

"500 års motstand" er en internasjonalt aksjon. I Tromsø har man et stort program med forskjellige arrangementer i midten av oktober. Meningen er å belyse indianernes situasjon i Amerika i dag, nå som det er 500 år siden européerne oppdaget Amerika.

- Colombusjubiléet i år er en bra anledning til å ta opp bruddene på indianernes menneskerettigheter, mener Øyunn Holen i Amnesty Internasjonal. Hun reagerer på at Colombusjubilantene betegner 12. oktober, 1492 som "Et møte mellom to kulturer".

- Jeg vil heller si at det var én kultur som overvalset en annen. Flere steder i Latin-Amerika markéres den 12.oktober som en årlig sørgedag.

Amnesty er med i koordineringsgruppa for "500 års motstand"-markeringen. Denne gruppa består videre av Latinamerika-gruppene, SAIH, blandakoret Nordafør, Tromsø Kristelige Studentforbund og Operasjon Dagsverk. Disse organisasjonene samarbeider for å hindre at arrangementene de enkelte står for, skal kolliderer med hverandre.

To nye Planetarieshow

Det er to nye visninger i Nordlyspanetariet denne høsten. "Kassaraketten" er en forestilling for barn, og den er laget utelukkende av folk fra Tromsø. Den er fin og lærerik, men det er litt lite bevegelser i de tegnede sekvensene. Forestillingen blir avsluttet av en berg- og dalbane tur fra Tusenfryd-parken.

Den andre er en amerikansk C-360 film som heter 'Årstidene'. I denne dokumentarfilmen raser vi gjennom årstidene i et heseblesende tempo. Litt for fort til at man lærer noe særlig, men det er gøy å føle at man flyr. Interesserte anbefales å sitte mest mulig midt salen. På siden blir bildet ubehagelig fordreid.

Roverlag ved UiTø

En gjeng tidligere speidere ved Universitetet klarer ikke helt å legge fra seg speidervirksomheten og kun leve på gamle, gode minner. Nå har de tatt initiativ til å starte opp et roverlag ved UiTø.

Roverlaget skal være tilknyttet Norges Speiderforbund, men fungerer som en selvstendig speidergruppe. Stian Østland Tveit fungerer som gruppeleder i oppstartingsperioden.

Speidergruppa vil arrangere et informasjonsmøte torsdag 7.oktober, og helga 16.-18. oktober blir det JOTA, "Jamboree on the air", det vil si kontakt med speidere over hele verden via radio. Samme helg blir det humanitæraksjon og PR-aksjon for roverlaget. Senere i høst blir det hyttetur og flere temakvelder. På lengre sikt har man planer om Svalbard-tur, Russland-kontakt, pulk-tur på for eksempel Finnmarksvidda med mer.

Dansk doktoravhandling vekker reaksjoner

En doktoravhandling om det danske politis rolle under andre verdenskrig i Danmark blir betegnet som historieforfalskning av anti-nazistiske og antifascistiske organisasjoner. Universitetet i Tromsø har, i egenskap av å være nyrerklært anti-rasistisk, motatt en appell om å forholde seg til, og ta avstand fra denne doktorutnevnelsen.

Av Ingrid Neerland Walseth

Opgaven, som ble skrevet på oppdrag fra dansk politi, ble i sommer godkjent til doktorgrad ved universitetet i Odense. Organisasjonen "Sammenslutningen af erhvervshæmmede fra Frihedskampen København," er blant dem som sterkest kritiserer denne utnevnelsen. Avhandlingen betegnes som et bestillingsverk, totalt holdbart i vitenskapelig sammenheng, og ren historieforfalskning.

Gjennom sitt tidsskrift "Håndlag" krever organisasjonen en skyldning fra regjeringen og dens utøvende maktorganer til befolkningen og da særlig motlandsfolkene for de feilene som begått under okkupasjonen. Likeledes kreves det at hele krigshistorien, med hovedvekt på politiets historie, blir omskrevet.

Etter at tyskerne 9. april 1940 hadde hærtatt Danmark gikk danskene raskt inn i et samarbeid med

okkupasjonsmakten. Både regjeringen og det danske politiet fulgte denne samarbeidslinjen helt fram til august -43, da motstanden mot samarbeidet stoppet det.

Anklagen om revisjonisme blir i tidsskriftet grunnlagt med en rekke dokumenter som nettopp behandler det danske politis operasjoner under krigen. Daværende justminister Thune Jacobsen bød i -41, på vegne av regjeringen en større gruppe tysk-nazistiske SS-generaler og Gestapo-offiserer velkommen til et vennsbesøk i Danmark. Fra talen siteres:

"...vi har haft Leilighed til et indgaaende og altid udmærket Samarbejde med de tyske Politimænd, som siden April 1940 har haft Ophold her."

Videre trekker tidsskriftet fram den utstrakte angivervirksomheten som det danske politi satte i gang, helt på eget initiativ. Virksomheten bestod av utleveringer av danske fanger og kommunister

til tyskerne, uten noe som helst slags press fra tysk politi. Dette resulterte i dusinvis døde og ett par hundre arrestasjoner.

Tre norske offiserer var i september -41 på vei over havet for å melde seg til den norske hær i England, men båten motorhavarete og drev i land i Nord-Jylland. Der ble de arrestert av dansk politi, som videre overga dem til tyskerne. Nordmennene ble deretter sendt tilbake til Oslo, hvor de ble dømt til døden. Det danske politiet var hele tiden klar over disse konsekvensene av utleveringene.

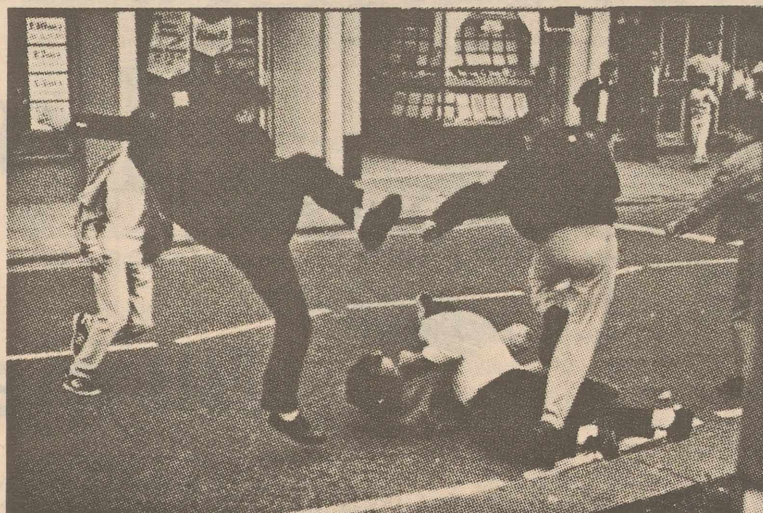
Dansk politi var iherdig håndlanger for nazistene og Gestapo, påstås det i artikkelen om doktoravhandlingen. Historieforskeren har prøvd å bevise noe annet, "å gi et nyansert bilde av dansk politis holdninger og handlinger i besettelsestiden". Kritikken som kommer fra flere hold, går blant annet på at tidsrommet som er behandlet er alt for kort; tre måneder i 1940 og tre måneder i 1943, til å gi noen realistisk framstilling. Videre må det taes i betraktning at det kun er denne forskeren som, i sitt arbeide, har hatt anledning til å jobbe med politiets arkiver. Disse er ellers ikke tilgjengelige for offentligheten.

Graeme Atkinson: - Gufs fra fortida

Av Tore Vik

- Historien gjentar seg. Nazismen i Tyskland står i dag like sterk som i tyve-årene. I dagens Tyskland bruker nazi-bander vold hver natt i mellom tredve og femti tyske byer, sier Graeme Atkinson. Atkinson er europaredaktør i det velrenomerte antifascistiske magasinet Searchlight, og han var også hovedforeleser på Universitetets antirasistiske konferanse i Tromsø i vår.

- Det er en massiv bølge av vold i Tyskland. I 1991 var det mer enn 1483 tilfeller av vold med alvorlig skade mot personer eller eiendom, i følge det tyske innenriksministeriet. Dette var en fire hundre prosents økning fra 1990. Antallet angrep hittil i år er allerede doblet. 11 mennesker er

drept av nynazister siden mars i år. Det dere ser på TV fra Rostock, er bare toppen av isfjellet.

- Nazistene er en velorganisert gruppe. Det er minst 40 000

aktivister og antallet sympatisører er trolig det tredoble. Politiet gjør i praksis ingenting. De som blir arrestert får dommer som ikke tilsvare forbyrte. For forbyr-

UiTø som antirasistisk sone:

- Positive tilbagemeldinger

Av Ingrid Neerland Walseth

Universitetet i Tromsø ble i mai i år, som første universitet i landet, erklært antirasistisk sone. Rektor Ole D. Mjøs var en av frontfigurene bak ideen.

- Det er vanskelig å peke ut konkrete følger av prosjektet, sier han, vi har lagt oss på en linje som går ut på å øve innflytelse, slik at studentene tar sterk avstand fra enhver form for rasisme. Vårt mål er å påvirke studentene i en positiv retning i forhold til antirasisme, erklærer Mjøs.

- Det gjelder å komme problemene i forkant, å skape en så sterk holdning mot rasisme at vi ikke senere trenger demonstrasjoner.

- Vedtaket har også resultert i positive tilbagemeldinger fra andre læringsinstitusjoner. Stavanger har tatt kontakt med oss for å få noen tips om hvordan et slikt prosjekt settes i gang. I tillegg har også Troms Fylkeskommune, i etterkant av Tromsø kommunes vedtak om også byen som antirasistisk sone, vurdert en tilsvarende erklæring for fylket.

- Det er også godt å høre at utenlandske studenter ved vårt eget universitet føler erklæringen om UiTø som antirasistisk sone som en trygghetserklæring for dem.

Chai Ling, kinesiske studenter representant for rettighetskamp, ble i 1990 utnevnt til æresstudent ved UiTø.

- Neste år er hun invitert tilbake hit til universitetet, noe som godt kan sees i forbindelse med den antirasistiske grunnholdningen vi har lagt opp til her, forteller Mjøs.

- I tillegg følges det opp med en kinesisk samvittighetsfange, rektors spesielle adopsjon. Han sitter fengslet etter å ha jobbet for demokratiet, og vi sender stadig appeller om løslatelse.

Det er menneskerettighetstanken som er det sentrale for arbeidet vårt, viktigheten av å kjempe mot rasismen, hevder han.

Mjøs forteller videre om Universitetets planer om et utvidet solidaritetsprosjekt med universiteter i Sør-Afrika. Det var under nobelprisvinner Desmond Tutus besøk her i desember i fjor at tanken på et internasjonalt anti-apartheidsprosjekt i regi av universitetene ble lansert.

- Vi jobber med å sende en gruppe delegater fra hvert universitet i landet til de sju universitetene i Sør-Afrika. Vår oppgave der blir da først og fremst å vise vår støtte, å drive "oppbacking". Alt dette skjer på deres premisser, understreker han; turen blir arrangert i et samarbeid med ANC. Datoen blir sannsynligvis 23. oktober til 1. november, og det blir lagt inn et møte både med Tutu og med Nelson Mandela.

tels som å kaste brannbomber i asylsøkeres hjem, får de ikke engang fengselsdom.

- Politikerne gjør heller ikke noe med problemet, bortsett fra å kapitulere for denne volden. I byen Hoyerswerda sist september var det en åtte dagers pogrom, som resulterte i ekskluderingen av de 230 fremmede innbyggerne i en by på 70 000 innbyggere. Nå sist så vi det samme fenomenet i Rostock hvor utlendinger ble ekskludert fra byen for godt etter at myndighetene kapitulerte for hovekravene til nynazistene. Så

nå har vi den groteske situasjonen at to byer i Tyskland er fri for mennesker fra utlandet.

Atkinson appellerer til det norske folket, som tross alt har erfaring med fascisme fra den siste krigen, om å handle nå og om å demonstrere for å vise sin bekymring om det som skjer i Tyskland. Antifascister i Tyskland appellerer om internasjonal nødhjelp. Folk i Tyskland kan ikke forstå hvorfor resten av verden ikke legger merke til det. Det de burde huske er hva som hendte sist gang Europa ikke reagerte.

AKANTUS GRILL

Storgata 132 9000 TROMSØ Tlf: 083-11488

Klipp ut kupongen og få 20% rabatt på alle retter på menyen i hele oktober.

MENY

1. Tvilling-kebab m.pommes frites eller ris, grilltomat og salat	69,-	8. Grill-biff m.ris eller pommes frites, grilltomat og salat	80,-
2. Royal-mat, vår kombinasjon av to retter	109,-	9. Grillet svinekotelett m.ris eller pommes frites, grilltomat og salat	69,-
3. Akantus spesialkebab m.grilltomat og salat, ris eller pommes frites + ekstra kebab	69,-	10. Grillet hamburger (130 gr. Stabburet)	49,-
4. Akantus spesial kebab m.brød	59,-	11. Grillet hamburger (130 gr. Stabburet) m.pommes frites	55,-
5. Kylling-kebab m.ris eller pommes frites, grilltomat og salat	69,-	12. Grillet maxipølse (Stabburet) m.brød	17,-
6. Spyd-kebab m.ris eller pommes frites, grilltomat og salat	75,-	13. To stk. grillet maxipølse (Stabburet) m.pommes frites og salat	45,-
7. Spyd-kebab m.brød	55,-	14. Kald mat: Akantus spesial kyllingsalat med brød	49,-

-I tillegg har vi diverse desserter og drikker.

Hvis du ønsker det, lager vi også mat som du kan ta med deg hjem.

Fem i Bergen om UiTø

Vi spør fem studenter ved Universitetet i Bergen:

- Hva vet du om Universitetet i Tromsø?
- Beskriv en nordnorsk student med ti ord!

Helene Roe (21).
Sosialantropologi.

- For det første har dere mye bedre plass. Men det er vel fordi alt er så nytt. Dere har jo også lesesalsplasser til alle. Men den største forskjellen er at alle HF-studenter (historisk/filosofisk) har egne kon-torer med datamaskin og telefon.

- Nordlendingen er rett på sak, banner mye, åpen, moralen er "vanlig", like brei-kjefta som bergensere, og veldig rød.

Harald Storås (22).
Matte og Fysikk

- Det er nytt, med god plass. Ikke så mange studenter som her. Er vel bare 5000. Stort sett prioritert for nordlendinger, har jeg hørt.

Tromsø-studenten er glad i å være ute, glad i naturen med andre ord. Bruker man-ge spissformuleringer når han blir sint, og det er ikke sjelden. Fester mye.

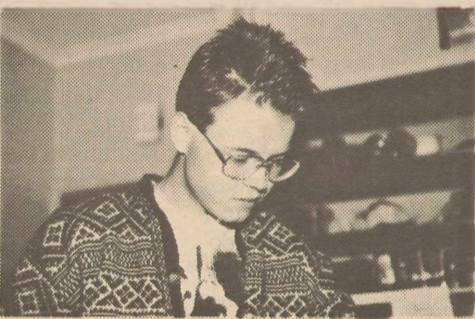
Øyvind Solberg (19).
Nat.Mat-fakultet/ex.phil

- Det er et nytt og bra universitet. Bra muligheter for studentene. og det er jo bare 10.000 studenter der. Dessuten er de meget sosialistiske.

- En nordnorsk student er glad i natur, glad i andre mennesker, veldig sta, og sist, men ikke minst er de sprø, men gode på bunnen.

Trond Kvamberg (22). Medisin.

- Når det gjelder medisin så vet jeg alt det utstyret de har er helt nytt. Lokaler er nye osv. Undervisningsmetodene er moderne. Man kommer raskere i kontakt med pasientene, og de har integrert me-sinere med sykepleierene og fysioterapa-tene under studietiden.

- En nordnorsk student?

- Han er "svingende", impulsiv, bær-ner som ... og han er glad i Mack-øl. De-uten er han stolt av sin dialekt. De er rødeste studentene i Norge. Og de er il-lærte og særlig glad i EF.

Cathrine Liland (20). Fransk

- Det er nytt og flott. Nok lesesals-plas- ser til alle. Og ikke nedslitt i det hele ta- Det er mange parkeringsplasser. I det he- tatt er alt lagt bedre til rette for dem so- skal studere.

Tromsøstudenten - har utrolig dår- moral. Glad i en fest, eller to. Åpne- glade.

Bli ny med nynorsk!

Interessert i kurs i praktisk bruk av nynorsk?

Kontakt Studentmållaget, Anniken Førde 083-87258

VI HAR
TILBUDENE
USA

SUPER MINI PRISER

Priser gjelder fra Nord-Norge!
Gjelder fra 1.9.92 - 31.5.93

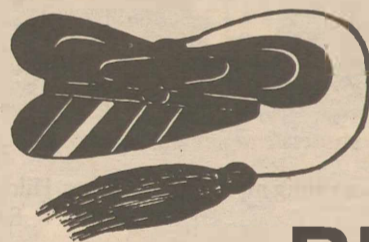
NEW YORK.....	4 890,-
MINNEAPOLIS.....	5 415,-
FLORIDA.....	6 135,-
NEW ORLEANS.....	5 970,-
WASHINGTON DC.....	5 735,-
MEXICO CITY.....	6 625,-
CANCUN.....	6 625,-
LOS ANGELES.....	6 625,-
SAN FRANCISCO.....	6 625,-
SEATTLE.....	6 625,-
HONOLULU.....	8 400,-

For priser til andre byer i USA.
Ta kontakt med oss for tilbud.

Espnes'
Reiseservice a.s
Tromsø, 083-85025

SAS

Student ?

TØKSf

Bli med
i
Tromsø
Konservative
Studentforening!

KLIPP UT OG SEND INN

JEG ØNSKER:

- Medlemskap i TøKSf
 Opplysninger om TøKSf

Navn

Adresse

Postnr./ - Sted

Telefon

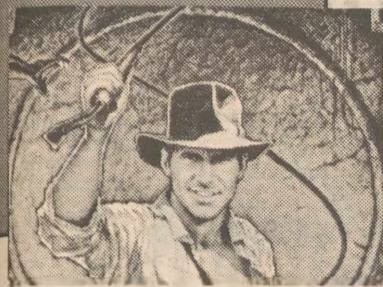
Kan sendes
Ufrankert
Adressaten
vil betale
portoen

SVARSENDING
Avtale nr. 89000/283

Tromsø
Konservative
Studentforening

Hovedgården
UiTø
9037 Tromsø

Myten om teskjeer og filmhelter

Indiana Jones har ikke studert arkeologi i Tromsø. Foto: Markus Hareide

Teskjeer kan brukes til så mangt. Men i arkeologien er de ikke spesielt anvendelige. Foto: Markus Hareide

Eventyreren Indiana Jones er myten om den moderne arkeolog. Han reiser verden rundt på jakt etter skjulte skatter, i heftig tempo og med lettkledde damer ved sin side. Men virkeligheten, slik den fortoner seg lengst nord i Norge, er ganske så annerledes. - Vi står til knes i søle og graver, ofte akkompagnert av regnet som høljer ned dag etter dag. Det er ikke særlig romantisk. Vi bruker ikke teskjeer, men trillebår, spade og krafse. Det er knallhardt fysisk arbeid, og ikke i det hele tatt slik filmene framstiller det. Men spennende, det er det, selv om vi ikke finner gull og oldtidsbyer.

Hilde Roland (24) er hovedfagsstudent. Hun har hatt sommerjobb som arkeolog og drevet utgravninger på Sørøya.

Av Siri Skogstad Berntsen og Ingeveig Holand Wahl

Hilde Roland studerer arkeologi. I sommer var hun med på å grave opp pilespisser og kniver fra steinalderen.

eksamen, og leser veldig mye, forteller hun.

Men selv om arkeologien er et veldig teoretisk retta studium, har det også en praktisk side.

- Den praktiske siden av faget har vi lett for å glemme når vi går og trækker rundt her på lese-salen. Vi har derfor to obligatoriske feltkurs. På det ene får vi en innføring i utgravningsteknikk, og på det andre lærer vi å se kulturlandskap og kulturminner. Kursene gir oss en innsikt i hva faget egentlig dreier seg om, og skal gjøre oss i stand til å delta på arkeologiske ekspedisjoner.

Spennende sommerjobb

Disse kunnskapene har også gitt studentene spennede sommer-

jobber. Hilde har nå jobbet to somrer med Slettnes-prosjektet på Sørøya, sør for Hammerfest. Der ligger omlag 200 tufter fra steinalderen, og bare venter på å bli gravd ut.

- Etter å ha sittet inne på lese-salen hele vinteren er det utrolig deilig å komme seg ut. Selv om det er beinhardt fysisk arbeid, er det kjempeartig å få se faget i virkeligheten. I sommer høljerregnet det i sju uker, men det spilte ingen rolle. Jeg storkoste meg, sier hun.

Men det som virkelig gir videre inspirasjon for en arkeologistudent er å finne gjenstander.

- I sommer gravde jeg fram en utrolig fin spydspiss. Det var så stort at jeg nesten mistet pusten.

Det føles som en slags rus; finner du noe vil du bare finne enda flere og finere ting. Det går nesten inflasjon i det. Mens andre ganger igjen når du ikke har funnet noe på to uker, blir du kjempeglad bare du finner en liten fille-ting.

På Sørøya har arkeologene gravd opp både pilespisser, kniver, spydspisser og verdens nordligste helleristninger. De eldste funnene er datert til å være omtrent 10.000 år gamle, og det er et nitidig arbeid som legges ned. Alle gjenstander skal arkiveres i plastposer, og utgravingsfeltet skal nøye fotografes og tegnes. Deretter skal de gamle samfunnene konstrueres på ny bit for bit.

Lever med faget

- Forstår du kritikken fra andre fagområder om at dere bare gjetter, at dere ikke har data til å si noe sikkert?

- Vi kjenner kritikken godt. Og det er klart det er kjempevanskelig å tenke seg til hvordan folk levde før. Men selv om vi har lite å gå ut i fra, mener jeg likevel vi må ha lov til å si noe. Arkeologi kan være veldig frustrerende, og hvis du er en person som søker konkrete svar er ikke dette faget for deg, sier hun.

- Må du være veldig tålmodig som arkeolog?

- Folk sier så, men jeg tror ikke det. Det er engasjementet som driver oss framover. Jeg tar aldri fri. Sitter jeg på en buss og ser et landskap, så tenker jeg automatisk på hvem som har bodd der og hva de har gjort. Jeg lever rett og slett med faget mitt hele tiden, slutter Hilde, som på slutten av intervjuet i alle fall bekrefter en av mytene om arkeologistudenter: Hun går på museer i fritida, og liker seg godt der.

Yrkesmuligheter

Hvis du en dag skulle stå ute i den store verden - blakk, men med et rykende ferskt hovedfag i arkeologi bak deg, hva da? Professor i arkeologi, Ericka Engelstad kan berolige de som eventuelt skulle engste seg.

- Jeg tror det går relativt bra å skaffe seg en jobb etter endt utdanning. Det virker som om arkeologi nå er et fag i vinden.

I høst var det 115 søkere til semesteremnet i Tromsø. Kun 24 kom gjennom nåløyet. Engelstad mener den økende interessen for faget også gjenspeiler

seg i resten av samfunnet. Hvert fylke skal ha minst en fylkesarkeolog ansatt. I dag har mange av disse en alt for stor arbeidsmengde og det jobbes nå med tanken om å få to stillinger i hvert fylke.

- Jeg tror spesielt nordlendinger i dag er mer klar over sine røtter enn de var tidligere. På grunn av arkeologiske funn vet vi i dag en del om hvordan våre forfedre levde. Mange av de arkeologiske funnene de siste årene er gjort i Nord-Norge. Tidligere fant man de fleste utgravingsplasser i Sør-Norge. De fleste nordmenn,

også nordlendinger forbandt arkeologiske funn med vikingeskip og gravhauger. Slik blir arkeologene viktige formidlere av kulturhistorie.

Men med et arkeologistudium bak deg er du aldeles ikke dømt til å jobbe som arkeolog. Faget arkeologi blir også verdsett i andre jobber. Vi finner folk som har arkeologi i skoleverket, museer og samlinger.

- En av våre tidligere arkeologistudenter jobber nå i NRK, så mulighetene er mange, avslutter Engelstad.

Arkeologi i Tromsø

Arkeologi er bygd opp som de fleste andre fag ved universitetet i Tromsø. Du har mulighet til å ta semesteremne, grunnfag, mellomfag eller hovedfag i arkeologi. Grunnfagseksamen får man ved å kombinere to semesteremner. Et av de tre mulige semesteremnene er obligatorisk, og tar for seg arkeologifagets teori, metode og

forskningshistorie. De andre to semesteremnene er kalt "Nordnorsk arkeologi og bosetningshistorie" og "Historisk arkeologi". Mellomfag får man ved å ta alle tre semesteremnene.

Hovedfaget er normert til fire semester, og kan være grunnlag for videre forskerutdanning i arkeologi.

Manifest

Så har det altså skjedd. Det startet opp med åndssløvheter utover det vanlige. Unge journalistspirer, med kun kultur for øyet, fullstendig uvitende om hvordan ideer skulle drives frem, fra hodet og ned på papiret, og så gjennom redaktørens nådeløse sensur, fant hverandre. Siden oppstod de militante fraksjoner, væpnet til tennene med optimisme, diverse ordbøker om kulturbegreper og en innbitt troløshet til de journalistiske idealer. Vi trodde oss uønsket, og var klar til å stige opp på skansene, og skrike om spalteplass.

Men vi tok feil. Vi var velkomne. Stuerene før vi fikk anledning til å vise vår styrke. I krig. I kamp. Som de siste revolusjonære. Frustrerte over denne altfor smertefrie fødsel, satte vi våre kluter nå på å vise styrke i kampen om leserenes gunst. Denne kampen har nettopp begynt. Vårt håp er å vekke interesse, glede, og hat, provosere, og informere. Men mest av alt ønsker vi å møte motstand. For kultur er et vidt begrep som favner om mange landskap, noen mer omdiskutert enn andre. Ingen kan vandre utenom. Og de aller fleste mener noe om et eller flere kulturbegreper. La derfor disse meningene komme til uttrykk overfor kulturredaksjonen. Din stemme vil bli hørt. Selv i kampens hete.

Kulturgruppas første krigshandling finner du på de neste sidene. Vi håper å trække noen på tærene, elske med andre, men ønsker ikke å tildele noen banesår. Vær velkommen i krigen...

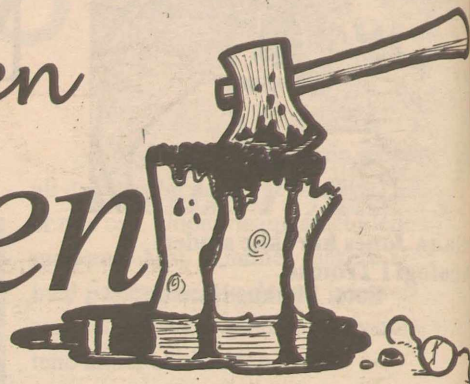
Fra en av krigerene...

Sorgen er enkel

*Sorgen er enkel
og gleden det samme
men hver gang mitt hjerte
begynner å stamme
prøver det løfte
en stakket stund
det sunkne Atlantis
fra havets bunn*

av Inger Hagerup

Bokanmeldelsen Parfymen

- historien om en morder

Omtalt av Ingrid R. Kongsvik

I Tyskland, i året 1981 debuterte Patrick Süskind med et velluktende og stinkende skrik. Det het Parfymen og var en bok med undertittelen "historien om en morder". Tyskerne gikk mann av huse og stormet bokhandlerene. Parfymen har siden den gang ligget på bestselgerlisten over de 10 mest solgte bøkene i Tyskland. De internasjonale forlagene har tilbudt svimlende summer for boka. I Norge har heldigvis menigmann (les: fattige studenter) råd til å kjøpe boka, da den finnes i paperback til cirka 70 kroner.

Parfyme - ordet vekker en strøm av assosiasjoner som sanselighet og begjær. Bilder flerrer over netthinnen. Vakre modeller med flørtent "Haute couture". Beundret av menn som river til seg blomster for å gi gudinnen og tilbe henne. *Don't use it if you don't mean it!*

Hovedpersonen i Parfymen blir født inn i en stinkende hverdag på et fisketorg i Paris under Solkongens tid. Det første som møter nesa hans er lukten:

"I Frankrike levde på 1700-tallet en mann som var en av de mest geniale og avskyelige skikkelser i denne epoken, da det ellers ikke var mangel på geniale og avskyelige skikkelser. Han het Jean-Baptiste Grenouille, og når hans navn ikke er like kjentsom navnene til andre geniale uhyrer som for eksempel de Sade, Saint-Just, Fouché, Bonaparte osv., skyldes det sikkert ikke at Grenouille var bedre enn disse mørkemenn hva angår selvvurdering, menneskeforakt, umoral, kort sagt ugudelighet, men heller den kjensgjerning at hans geni og eneste ærgjerrighet begrenset seg til et område som ikke etterlater seg spor i historien til luktenes flyktige rike. På den tiden vi snakker om nå, var byene preget av en stank vi moderne mennesker neppe kan forestille oss. Det stinket av gjødsel i gatene og av urin i bakgårdene, trappeoppgangene stinket av råttent treverk og rotteskitt, kjøkkenet av bedervet kål og färefett; i de dårlig utluftede stuene stinket det av mugg og støv, i soveværelsene av skitne

lakener, fuktige dyner og den kvalme odøren fra pottes. Ovnene luktet det svovel av, garveriene spredte stanken av etsende lut og slaktehusene stinket av koagulert blod. Menneskene luktet det svette og uvaskede plagg av, fra munnen kom lukten av dårlige tenner og fra magen eimen av løk, de eldre stinket av gammel ost, sur melk og all slags sykdommer. Det stinket av elvene, av markeds plassene og kirkene, det stinket under broene og i palassene, bonden stinket, det samme gjorde presten, håndverkssvennen og mesterens kone; hele adelen stinket det av, endog kongen luktet som et rovdyr og dronningen som en gammel geit - enten det var sommer eller vinter. På 1700-tallet hadde man ikke funnet opp noe middel mot bakteriers oppløsende virkning, så det fantes ingen form for menneskelig aktivitet, enten den var skapende eller nedbrytende, intet uttrykk for spirende eller døende liv, som ikke var ledsaget av stank."

Moren dør og han har ingen forutsetninger til å overleve, men bestemmer seg likevel, av pur ondskap, for å leve. Han heter Jean-Baptiste Grenouille og er i seg selv et geni og et uhyre. Han har en høyt utviklet luktesans, men lukter selv ingenting. Fordi han ikke sender ut lukter, sprer han uhygge der han kommer. Han er ikke menneskelig. Selvfølgelig blir Grenouille Paris' fremste parfymør, men han vil mer enn det. I hans univers eksisterer bare lukter og han gjør seg selv til morder da han finner en lukt som er "ren". Denne stammer ifra en ung pike. Han har overhodet ingen moralske skruper ved dette rovmordet siden hun for han bare er en lukt med hylster rundt. Denne lukten snøfter han inn i hukommelsen for all ettertid. Dette tilfredstillende han helt til han finner ut at han vil lage den optimale parfyme - parfymen fra en ung jomfru.

Boken er en orgie på flere måter, men mest av alt en orgie av sanseintrykk. Den blir en beruselse og besettelse som du spiller ut neseborene og gjenoppdager verden gjennom. Bli ikke overrasket.

hvis du finner deg selv sittende med nesa svakt vibrerende over brødristerer. Etter at du har lest boka vil du kanskje glemme selve historien, men lukta vil henge igjen. Ordet parfyme vil få ny betydning. Det vil tillegg til den sensuelle duften også inneholde stank og kvalmende dufter.

Et annet aspekt ved boka er det groteske. Boka har også burleske og vanvittige innslag. Som for eksempel Grenouille ligger i en hule i fjellet i syv år. Uten annen næring enn mose, fuktig fjell og eksplosive, orgastiske luktopplevelser som han fremkaller i hukommelsen. Eksplosiv og orgastisk er også den virkningen den optimale parfymen har på folk. En dråpe fra den forårsaker en orgie uten sidestykke blant titusen mennesker. Parfymen treffer på deres mest erotiske punkt og hele den veldige folkemassen kaster seg over hverandre "i det største bakkanalet verden hadde vært vitne til..."

I anstendighetens navn vil jeg ikke sitere mer, bare hentyde hva som skjer når han i slutten av boka bruker resten av parfymeflaska - alt på en gang.

Boka er uhyre tiltrekken, særlig hvis du har hang til det absurde. For undertegnet var det frydefull lesning. Jeg måtte ha boka på armlengdes avstand for å kunne slippe den når lukten ble for intens og begynte å trenge seg på, både fra boka og omgivelsene. Parfymen vil alltid lukte svibler og pepperkaker for meg siden jeg leste den rundt juletid. Hvis du er en av dem som ikke har lest boka, må jeg innrømme at jeg har medlidenhet med deg (det er jo en trøst at minoritetgrupper også har rett til eget parlament). Jeg vil råde deg til å berike sansene dine med denne boka, men vær forsiktig! Den kan bli en smertefull opplevelse.

Parfymen, historien om en morder
av Patrick Süskind
Aschehoug
Oversatt av Tom Rønne

Spiral

- Livet er en strek,
sa han kort til meg på den måten alle i svarte klær sier
det på. Og så kan de helle ølglasset i seg, knuse glassene
og gjøre øynene til streker, mens de med korte vokaler og
sterke konsonanter sier at

- livet er en strek, sndr.

Jeg ville ha lange vokaler. Jeg vil fortsatt ha lange
vokaler. Spiiiraaal. Livet er ikke en strek, det er rundt
som en sirkel. En sirkel i bevegelse som en spiraal.

Logikken er ikke èn, den er i bevegelse som scene-
ne i et landskap på film. Som flere bølger i havet. En
bevegelse som går rundt, nesten som i sirkel, som i spiral.
Historien gjentar seg nesten, men ikke helt, som en spiral.

Og hvis du stiller spiraaaaalen på hodet, får du men-
neskets drivkraft: som en springfjær i en madrass. Vi er
alle springfjærer, som har en stor madrass over. Av halm
eller noe annet tungt. Noen springfjærer spretter gjennom
madrassen og hopper rundt, fremover i tiden. Spjong
Spjong. Treffer man en annen springfjær, kan man tvinne
seg rundt en annen og nesten bli til ett. Men bare nesten.
En springfjær hopper alltid videre. Spjong Spjong. Og er
underlaget ujevnt, kan man plutselig sprette en helt annen
vei enn man trodde. Det kaller vi skjebne.

Eller hvis man hopper fremover som en annen
springfjær og plutselig hopper ut i et myrhull. Et myrhull
man ikke ser. Da blir man plutselig - Svopp - sittende fast
i en bølgende bevegelse som starter nedenfra og øker
fortere oppover mot toppen av springfjærspiralen. Til
slutt står den og rister voldsomt frem og tilbake før den
slår seg selv. Til ro! Forvirret.

Forvirret over at bevegelsene har stoppet, til man
forklarer det. Springfjærer skal holde seg i ro i hvert sitt
myrhull på rekke og rad under madrassen. Spretter
springfjærene ut eller sengen begynner å knirke, så sier vi
den er ødelagt. Og ødelagte senger blir byttet ut. Nå
bruker man skumgummimadrasser. Eller drukner spiral-
fjærene i vannsenger. Men vi skjønner jo det. Vi lever i
en skumplastalder. Og da må man omstille seg. En ma-
drass skal være rett. Som en strek. Fornuftig og billig.
Det er sunt og pedagogisk å ligge på harde madrasser.

Til og med ølflaskene har de laget til streker, og
skjært av både skulder og hode. Snart blir de krympet, og
komprimert til metallbokser.

- Strekk uuut streken, sa jeg: - Eller visk den vekk,
den er i veien. Men han ristet på hodet, pekte på streken
på ølglasset og sa at:

- Streken, den stod der. Alle glass har slike streker.
Man får ikke mer enn det streken viser. Nøyaktig en halv
liter. Hvis du vil ha mer, må du ta et nytt glass som også
har streker, for de er alle like.

Sirkelen har blitt fanget i en strek. Og så fortalte han
meg om alle strekene. Han gjorde som ung. Det var slike
streker man ikke skulle gjøre. Han kunne så mange av
dem.

Men nå var det bare en strek tilbake;

- Livet er bare en strek, sa han, en smal sti, og to
springfjærskygger blafret urolig mot veggen før de slo
seg selv. Til ro. De stod stille og ble til skyggestreker. I
hvert sitt myrhull. Og veltet ned under madrassen.

Gud, så tungt det er å holde den oppe.

r. e. y.

Årstid

*Før hun gikk ut, tok
hun på sin kamelonkappe
Tårn og spir lot hun
males i hvitt.*

*Vi ble fanget av pusten -
innhentet av døde hjelpere
Overalt -
lange spinkle hender
De ba om hjelp,
idet vi hastet mot ly -
og skjønte ikke
Stillheten til tangentene
idet de gled forbi.*

s.g

Nekrolog over Tyskland

*To forbrente barnekropper
og hundre par angstfylte øyne
på flukt
fra en flyktningeleir i flammer
mens mørket brøler mot dem
"Sieg Heil!" "Sieg Heil!" "Sieg Heil!"*

*Deutschland Deutschland über alles.
I din skumringstime skjelver jorden
under sorte støvlers tramp.*

*FNs sikkerhetsråd holdt ingen hastemøter
for å sende fredsbevarende styrker
til Hoyerswerda, Rostock eller Berlin.*

*Det "Internasjonale Samfunn"
besluttet ikke noen makt demonstrasjon eller blokade
for å stoppe nazismen,
som jo forlengst var død.*

*Deutschland Deutschland über alles.
I natt vil jeg våke i Auschwitz,
mens jeg brenner ditt blodstenkte flagg.*

Henrik Broberg

Libris Centrum * Libris

BOKHANDELEN I SJØGATA

Vår 2. etasje: -Godt utvalg i fagbøker/
skolemateriell.
Vi bestiller prompte det du trenger.

Vår 1. etasje: -Generell litteratur, engelske
paperback's, natur, hobby, barn, mat, etc.

Tips oss om pensumbøkene dere trenger.

Centrum * Libris

Postboks 533, 9001 Tromsø
Tlf.: (083) 83540

Kult å fiske i smutthullet

Dette er siden for deg som har vandret gjennom Skjærsilden uten å føle ubehag. Ny av året, og med de mer filosofisk anliggende saker ved studenter tilværelsen som hovedtema. Vi er fordomsfulle, alkoholkonsumerende, nakne, og vi forventer å bli tatt seriøst.

Den første måneden og vel så det, av dette semesteret har passert. Kongene har glimtvis vært edrue nok til å få med oss det. Nu er allerede mesteparten av studielånet brukt opp, og mye tyder på at selv om vi har fått tak i hele samlingen til Floyd, the Doors, Jethro Tull og mang en andre forgagne helter, på CD, foruten det drittete stereoanlegget, så vil neppe dette hjelpe på sulten som vil rive i tarmene våre ifra slutten av oktober og utover. Eneste håp da er vel kanskje, John Lennon's "Imagine". Mens vi vandrer utenfor Matservice, skottende inn på herlighetene. Vel, nok om det. Poenget er at vårt skarp-sinn, etter harde treningsøkter med humle og sosialt samvær, har våknet til live, mer klarsynt enn noen gang tidligere.

Men hva har vi våknet opp til? De damene som i midten av august var så fine, så fine, de har liksom bare falt sammen, det virker som om de enten har fått type, eller rett og slett bare gitt opp, og bare latt forfengelig-heten forsvinne, sammen med selvbildet. Borte er nitide forberedelser foran speilet, i anledning de første ukenes profilieringsfase. Og vi sitter tilbake, smiler og ler og skjønner ingen ting. Tilbake er kun potetsekkenes marker, med vissent korn på toppen. Hva er det som er så festlig med å kle seg i helsvart studenteruniform? Hvor er fargene? Hvor har det blitt av alle fargene, gutta?

Men som vi alle vet, en ulykke kommer sjelden alene. Nå har i tillegg streberene begynt å kreve at universitetet skal lukkes. Reinspikka proteksjonisme, og uten å tenke på de sosial- demokratiske idealer om at ingen skal gjøre mer enn hva de selv gidder. "Vi ønsker ikke at Universitetet i Tromsø skal bli en sosial dumping plass". Kjøss meg! Hva med oss? Skal vi atter en gang få unngjelde, skal vi ikke lenger få lov til å ta en Cand. Mag. grad over en åtte, ti år. Tross alt, det er ikke vår skyld at vi hadde en barndom fyllt med traumatiske opplevelser, med en far som tok oppvasken hver søndag, og dermed ødela enhver forståelse for

kjønnsrollebildet vårt. Nei, nå får folket skjerpe seg. Hvis ikke tar vi en grusom hevn, og opprettholder sidemålet som fag for deres kommende barn. Det er tross alt vi som Cand. Mag'er som blir lærere og skal undervise ungene deres. Snart skal vi forresten passe på dem også, fra de er stakkars seks år, mens dere er ute å praktiserer en eller annen vitenskap, eller vinner ære på karrierens jorder, under streben etter den kommersielle statuslykke.

Nå kan vi jo dekke litt mer, eller rett og slett komme med et genialt forslag til hva den norske regjering skulle ha gjort med de EF-trålerne som fisket i Smutthullet, mens regjeringen satt der handlingslamme, og lot fisket forløpe smertefritt. Det er nedrustningstider, ikke sant. Alle plikter å kvitte seg med noe våpen og militært utstyr. Okay, vi kunne ikke blåse dem til himmels med raketter og jagerfly. Det hadde blitt altfor åpenlyst. Og internasjonal kovensjoner hadde trådt inn, handelsboikott, og kanskje en liten krig. MEN, siden nordmenn generelt er et fredselkende folk, vi gav jo bort landet vårt til Hitler i gode, gamle dager, som et apropos, så suger vi tak i et par utrangerte tanks, fyller dem med litt Nobel, og tar av med et par Hercules ifra Bodø. SÅ, rett og slett, så bare mister vi tanksene over EF-båtene. Sorry, beklagelig altså, men feil knapp til feil tid, lite i ettertid vi kan gjøre med det. Vi dumpet dem på feil sted, på grunn av tåke. Vi skulle bare dumpe dem i havet, sammen med noe forsknings- og måleutstyr, for å sjekke i hvilken grad en tanks påvirker lofottorskens vandringer. Miljøvern. Alle hadde kjøpt den. Gro er jo Lady Enviroment. DET er hva som er diplomati. Vi senker båtene. Ved et uhell. Og jeg skulle sett de EF-båtene som i ettertid da turte å fiske i smutthullet.

Men et hav er et hav er et hav, så hvorfor skulle de egentlig ikke få lov til å fiske der i utgangspunktet?

Kongene

En Munter Sang

Dette er en sang så munter og lett at man i månelyse netter kan se rosa elefanter fly i den

Horrorskrotet

Til alle generelt

Du ligger bedre an nå enn noen gang tidligere med progresjonen på ditt studium. Særlig hvis du er grunnfagsstudent. Vi gratulerer! Venter du derimot på studielånet, ikke ring oss, vi ringer deg.

VERTSHUSET
SKARVEN

StrandTorget - StorTromsø

Telefon: 083-10101

Storgata 51, 9000 Tromsø

- Treffsted midt i byen
- God mat til rimelige priser
- Gratinerte pannekaker med kjøttfyll - vår spesialitet!
- Gratinerte smørbrød
- Rimelig lunsj
- Varm mat til stengetid
- A la carte-meny

Åpent hverdager mellom klokken 11.00 - 02.00
Fredag og lørdag: 11.00 -04.00

Statsrockerne

De har hatt nærmere hundre spillejobber de tre årene de har eksistert. På de årene har de skapt seg et solid publikum i Tromsø. Denne høsten fikk de drømmen oppfylt: 60 000 kroner ble deres av regjeringens rockemillioner. Dette førte dem ut på en ti dagers turne: "Stink'n Rich Tour-92", som Nordnorges første statsrockere. Gruppen? Jo, det er Diddy Wah Diddy.

Han kommer opp trappa, stopper, ser seg rundt. Rekognoserer i lendet, før han tar turen bort til bordet mitt. -Hei! Va det ikke du æ snakka med på Kjeller'n?

- Bingo!

Skinnjakka legger han ifra seg på nabostolen, men den svarte strikkelua beholder han på, Per Ivar Jensen, vokalist og låtskriver i Diddy Wah Diddy.

- Når folk spør mæ korsen gruppe æ spille i, så tør æ nesten ikke si Diddy Wah Diddy. Det e jo et så dumt navn, mæn no ha vi no spillt under det navne i over tre år, så da e det vel bare dumt å bytte det ut.

Pakkeløsning

- Ambisjona? Vi vet ikke helt. Muligens satse vi hele pakka. For øyeblikket lage vi video, og turneen har vi fått tatt opp på en fire spors båndopptaker. Det e jo ikke umuli at vi sende demo rundt omkring til forskjellige radiostasjona.

Problemet e bare det at skal vi ha en sjanse til å lykkes, så må vi nok flytte sørover til Oslo. Her oppe må vi gjøre alt sjøll: lage video, ta opptak av oss sjøll, pluss at vi må gjøre alt arbeidet foran og bak scena. Dessuten, kor mange blir oppdaga i Tromsø?

- Kanskje e det en ulæppe å synge på engelsk, mæn trommissen vårres har nedlagt veto mot å synge på norsk. Engelsk e jo meir forståelig, og internasjonalt. Tekstan betyr allikavæl ikke all verden før oss. Vi prøve bevisst å unngå alle sakelige emna i tekstan. Når folk kjem før å høre på oss, så skal de sleppe å få masse budskap tredd ned over hode. Akkurat den tingen overlate vi til andre. Sultekatastrofa og kriga e ikke vårres område. Derimot e det artig å skrive om galskap. Ikke umulig at det har en sammenheng med at æ e ein gammel psykologistudent.

Ikke 77-Pønkerel

- Det e viktig for oss å få med oss publikum på konsertan. Kan ikke tenke mæ å bare stå rett opp og ned og spille gitar. Har sett videoopptak av en konsert vi hadde. Da ble æ skræmt. Kjente mæ ikke igjen i det hele tatt, så heilt splitter pine gal ut. Næsten som en studie i galskap.

- Mange trur nok at vi sitt hjemme og høre på 77-pønka a lå Sex Pistols og Dead Kennedys, og har dæm som musikalske

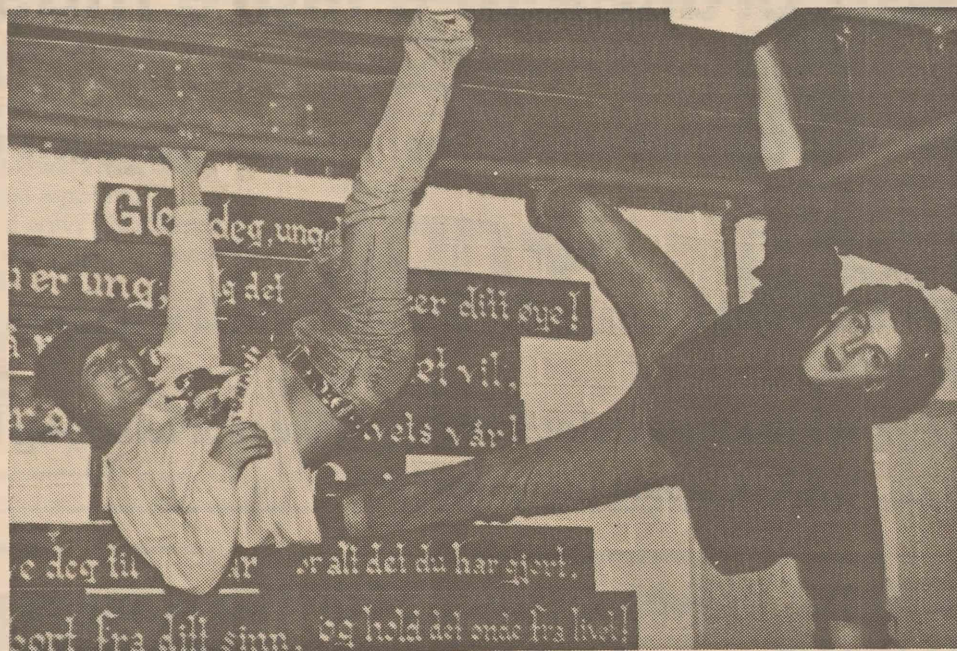
forbilda. Det stæmme ikke. Sonics, et amerikansk "pønkeband" fra 60-tallet, hadde skræmt vannet av Sex Pistols om de hadde hørt dæm. For ikke å snakke om Swamp Rats, også de amerikanske.

Av nyere band høre vi mye på 22 Piste Pirrko og Jane's Addiction.

Middagskjeller'n

- Vi har spillt på Middagskjeller'n heilt fra starten av. Æ må si at den plassen dær har gjort mye før rockemiljøet hær i byen. Alle bli møtt med åpne arma dær. Det e nokka som ikke skjer på de fleste andre uteplassan i byen. Dæm ska bare ha gruppe utenfra.

- Det hende det skjer litt uventa ting på konsertan vårres, som før eksempl en gang vi spilte på Middagskjeller'n: Midt under en sang ser æ ei dama som kjæm i mot mæ. Æ trur ho ska danse, men nei. Ho snur sæ mot

mæ, strække ut arman, og forsøke å ta kvælertak på mæ. Forskrekka som æ blir, dætt æ bakover og lande på slagverke. Etter endel rabalder kjæm æ mæ opp og får tak i mic'en. Æ får akkurat sagt at det ikke e så greit å vær rock-stjerna, før ho gale dama som ligg på golvet, bit mæ i foten. Da vi endelig får dama vækk, og får begynt å spille igjen, så tar det bare noen minutt før æ ser et halvlitersglass som kjæm susandes mot mæ. Samme bråke, samme dama! Da blir ho imidlertid heinta av politiet. Kem træng sceneshow!

- En gang vi spilte i Nordreisa vart det kasta et militært knallskudd opp på scena. Det

Diddy Wah Diddy:
statsfinansiererte
rockere fra
Nordreisa.

Foto: Peder Brøgger

Bodø, Mo i Rana og Sandnessjøen, før vi avslutta på "UFFA" i Trondheim. Vi hadde alt fra sju til 140 betalanes telhørera.

- Vi har lært et par ting etter vårres første turné: Aldri meir reis i en overfylt, gammel buss så længe som vi gjorde nå; arbeide meir med PR næste gang. Nå hadde vi ikke pængan i handa før uka før vi sku dra, slik at vi ikke fikk gjort no skikkeli PR før vi dro ut. Ein ting e imidlertid sikkert: Rocke-millionan e det bæste som ha hendt norsk rock. Vi har ikke tjænt pænga sia vårres skumle fortid som medlemma av et danseband. Uten den her støtta hadde vi ikke hatt nubbsjans til å komme oss ut å spille.

Singelen vårres

- Vi hadde plana om å komme med en sjølfinsiert single, før ikke så alt før længe siden. Platecover va ferdig, og innspillinga likeså. Problemet va bare at ho dama som skulle sende innspillinga til studio aldri fikk gjort det. Tapen lå i leiligheta hennes i fire måneda før noen ved ei tilfeldigheit fant ho. Siden den gang har vi skifta bassist, og han har vi no begynt å få styr på, så no funke vi greit igjen.

Av Sten-Rune Roland

VIKTIG MELDING!

Hvor ellers finner du fyldig informasjon om den byen du bor og studerer i - enn i lokalavisen?

Vi bringer daglig nytt om det som skjer på godt og ondt i lokalsamfunnet.

Videre er det bred dekning av restaurant-, kulturliv og sport, og du får tips om gode kjøp i våre annonser.

Gå ikke glipp av

TILBUD TIL STUDENTER

Abonnement - 3 mnd. - 10. okt.-10. jan.

KUN KR. 230,-

...din lokalavis
Tromsø

KUN
230,-

AVISEN SENDES TIL:

Navn: _____

Adr.: _____

Postnr.: _____

Poststed: _____

Tlf.: _____

BREV

SVARSENDING
Artale nr. 809000/226 (P.B.)

...din lokalavis
Tromsø
har betalt portoen

Abonnementsavdelingen
9001 Tromsø
Tlf. 083-56 600

CD-plater kan brukes til å lagre musikk...

...men de kan også brukes til å lagre informasjon om litteratur som ellers ville tatt meter på meter med hylleplass.

Informasjonen som vi før fikk i tykke kataloger får vi nå fram på skjermen. Over 1 million titler har god plass på den samme CD-plata.

Vi abonnerer på to av dem: Whitakers katalog over engelske utgivelser, og Bookfind World Edition med utgivelser fra Europa, USA, Canada og Australia.

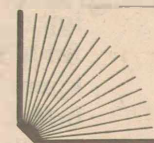
Fordelene? Det tar mindre plass, og først og fremst: informasjonen er ikke allerede blitt gammel før den når bokhandelen og kunden.

Kataloger på CD-rom er et meget viktig hjelpemiddel for oss, og vi ønsker at du også skal kunne dra nytte av dette.

Hver måned får vi tilsendt nye, OPPDATERTE katalogverker. Det gir oss - og deg - unike muligheter til å lete fram litteratur som du har bruk for, enten det er fagbøker, skjønnlitteratur, eller søk på andre emner som interesserer deg. Resultatet får du på en utskrift.

Hva det koster ?

Det er selvfølgelig gratis.

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf 083-44920

Denne siden er satt av til lesernes bidrag. Her er åpent for leserinnlegg av enhver art, dikt etc. Vi tar også inn korte private annonser gratis.

Lever ditt bidrag til Utopia-redaksjonen i UB-kjelleren, eller send det til oss.

Landet som (nesten) ikke hadde plass til alle

Utdanningslandet har nå hatt "folkeopptelling" som viser at 23.700 kvalifiserte mennesker ikke er velkomne til landets universiteter eller høyskoler. Men det er likevel ikke sorg i landet, for man har jo økt "befolkningen" med nesten 40.000, og med dette har landet tatt imot seks prosent flere søkere i år enn i fjor. Hovedårsaken til denne gledelige økningen lå hos folket, som hadde sendt mange søknader, ja hele 27 prosent flere enn året før, og spredt disse over

det ganske land. Og mange dro Nord i landet til det eneste universitetet som tar vare på alle i den samfunnsvitenskapelige delen av folket. Kongen i utdanningslandet bør høre godt på denne delen av "befolkningen" med innbyggere som fortsatt holder liv i håpet om at en vakker dag skal alle få sin velfortjente plass.

June P. Knutsen,
Arbeidsutvalget i Norsk Studentunion

Homofil/lesbisk/bifil studentgruppe i Tromsø

Ved Universitetet i Tromsø er det denne høsten startet opp en studentgruppe for homofile, lesbiske og bifile. Gruppen skal først og fremst være et sosialt tilbud hvor vi kan prate og ha det hyggelig sammen, eventuelt hjelpe hverandre med å takle egen og andres holdning til det å være homofil, lesbisk eller bifil.

Det vil i tillegg bli tatt opp ulike temaer som har med homofili å gjøre. Noe av det som er planlagt er filmkvelder, hyttetur, opplysning om partnerloven/

adopsjon og sex-/HIV-problematikken. Foreløpig har gruppa bare 15 medlemmer, men vi antar at det finnes flere interesserte ved Universitetet og høyskolene i Tromsø.

Føler du at denne gruppa kan være noe for deg, så møtes vi hver onsdag i HOVEDGÅRDEN, ROM A-222 Kl. 1900. Vi har oppslag for hvert uketema, så ta en titt etter våre oppslag eller skriv til HITØ POSTBOKS 5034 9020 TROMSDALEN

Fransk I

I am french, I am 22 and I am looking for a norwegian penfriend in order to make a trip to Norway with my boyfriend.

If you are interested write to :
Delphine Slarko
Jardin Royal II
Bbc B Apt 40
1, chemin du Marin
31100 TOULOUSE

Fransk II

Pour toutes les étudiantes.
Je suis une jeune fille Française de 22 ans et j'aime la Norvège.

J'aimerais correspondre avec une jeune fille Norvégienne, pour lier amitié et échanger des idées. Avec un grand bonjour de France.
Mlle Régine Selosse
12 rue de Fives
59200 Tourcoing

Fransk III

Dear Sir, or Madam,
We are two French students, 22 years old who would like to correspond with students.

Write to :
Melle Nathalie Alzonne
2 rue du Bois Gramond
33320 EYSINES

Esperanto

Bonan Tagon, mi parolas Esperanton: kaj vi? (God dag, jeg snakker esperanto: og du?)

Jeg er stipendiat fra Frankrike i norsk historie. Jeg snakker bare litt norsk. Men jeg kan prøve å undervise studenter som vil lære grunntrekkene i esperanto, slik at vi kan begynne å snakke esperanto med hverandre etter noen timer. Esperanto er et internasjonalt språk mye enklere enn andre språk.

Det snakkes av flere millioner mennesker i hele verden, spesielt i Polen hvor det ble laget i 1887, men også i Un-

garn, Kina, Japan og mer enn hundre andre land, mest i Europa.

En kan lett reise til et land og finne folk å snakke med, fordi det finnes adresselister av folk som gjerne vil få besøk av utlendinger. En kan også finne venn(inn)er i hele verden ved å brevveksle på esperanto.

Hvem vil prøve å lære esperanto? Vi skal prøve å organisere et kurs.

Kontakt Christian Lavarenne, Borgensvingen 57/103, 9100 Kvaløysletta. Tlf. 083 50 911. Ellers sitter jeg på leseplass nummer 327 på UB.

Er du gravid

og ønsker noen å snakke med?

ring **89210**
(083)

- graviditetstest
- medisinsk veiledning
- rådgivningssamtale
- råd om botilbud
- svangerskapskurs
- råd om støtteordninger

aan

ALTERNATIV TIL ABORT I NORGE
Rådgivningskontor for gravide,
Stortorget 2, 5. etg.
9000 Tromsø.
Åpent man, tir, tor kl. 10-14.
Ellers etter avtale.

Hver krone gir håp

Somalia-aksjonen
Post-/bankgiro 1

STUDENTPRESTEN

Studentprest Dagfinn Magnus har permisjon fra sin stilling høstsemesteret 1992. Det vil i denne perioden ikke være noen prest med spesielt ansvar for å arbeide blant studenter og ansatte ved Universitetet og høyskolene i Tromsø. For samtaler om religiøse, personlige og sosiale problemer, samt faglig-teologisk rådgivning henvises til andre prester i Den Norske Kirke.

STUDENTENES SOSIALTJENESTE

Du kan ta kontakt med sosialkonsulentene ved ulike sosial og personlige problem, som økonomi, vanskelig bosituasjon, samlivs- og andre familieproblem, studieproblem som ikke gjelder det rent faglige, ensomhet, m.m.

Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord. (På yttersiden av bygget) Ta kontakt for avtale. Treffid kl. 10 - 14. Kl. 13 - 14 tar vi imot hastesaker uten avtale på forhånd.

Telefonnummer:

Kaare Olsen 44594

Morten Rolf Pedersen 44595

Ane Marie Hekonen 44596

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se etter regler på oppslagstavla. Søknadskjema fås hos Studentdsamskipnaden og Sosialtjenesten. Psykolog: Henvend deg til Sosialtjenesten vedrørende informasjon om psykologitjenesten.

Mens vi venter på Polarinstittet...

Dette er Utopia sin faste meldingsspalte. Savner du noe, tips oss. Kontakt Tomas på Utopia-kontoret vis á vis ISV kantina.

Tirsdag 6. oktober:

Earálagán går på Kulturhuset kl 19.30. Det er en Rockemusikal med den samiske teatergruppa Beivvas.

Onsdag 7. oktober:

I forbindelse med markeringen av 500 års motstand skal NRK-korrespondent Erling Borgen ha en åpen forelesning i Lysthus I (det sorte skakke rare bygget) på universitetet. Han skal ta opp situasjonen i Latinamerika i dag og se på indianernes situasjon. Tidspunktet er kl 14.00.

Tromsø StudentSpeider-Gruppe (TSSG) skal ha høstens informasjonsmøte i rom C1005 på ISV. Klokkeslettet er 16.00.

Klokka 20.00 blir teaterstykket *-11 døgn-* oppført i Elverhøy kirke. Stykket er skrevet av Erling Borgen. Hans kone, Agnetha Haaland har hovedrollen. Temaet er hentet fra Latinamerika. Stykket blir etterfulgt av en debatt i regi av Amnesty og Kirkens Nødhjelp.

Torsdag 8. oktober:

Studentenes undervannsklubb (SUT) har klubbmøte kl 19.00 i 3. etasje på Studenthuset.

Tromsø Kristelige Studentforening (TROKS) arrangerer Bibelseminar med domprost Kåre Smeland. Rom C-1005 (ISV) klokka 19.00.

Fredag 9. oktober:

Premiere på *Colombusfilmen* på Fokus kino. Franskmannen Gérard Depardieu har hovedrollen.

En markering mot Colombusfilmen skal avholdes utenfor Fokus Kino. Arrangør er *Latinamerikagruppene*.

Filmklubben viser *Det sjunde segl*, en film av Ingemar Bergman fra 1957.

TROKS har temamøte ved Jan Opsal. Han er Islamkonsulent i Det Norske Misjonsselskap. Lagshuset, Storgt.99, klokka 19.00.

Lørdag 10. oktober:

Filmklubben viser *Venusfellen*, en tysk film der humor og pikant sex er noen av inntredingene.

Samtidig, og i konkurranse med Filmklubben, vises et billedspill som heter *Ixumanens Folk* på universitetet. Arrangør er FN-sambandet og det kristne studentlaget.

Undervannsklubben (SUT) tar seg en to dagers tur til Skjærvøy. Det blir vrakdykking, annen dykking og undervannsrugby.

Ungdomsgudstjeneste ved Jan Opsal i Domkirka klokka 19.00.

Søndag 11. oktober:

I dag er det internasjonal festdag på Aud.max. Underholdning med *Vinterhagen*, *Tamba Kounda*, *Norafør* og flere. Arrangør er koordineringsgruppa for 500 års motstand.

Mandag 12. oktober:

I dag er det 500 år siden *Christoffer Columbus* ankom øya Hispanolia i det karibiske hav. Han trodde han gikk iland i India.

Klokka 19.00 arrangeres det en internasjonal sørgedag i forbindelse med markeringen av 500 års motstand. Det går et fakeltog gjennom byen som ender opp klokka 20.00 ved Domkirka. Der vil det være en sørgestund

som er arrangert av Amnesty Internasjonal og TROKS.

Onsdag 14. oktober:

Den årlige *Oktoberfesten* går av stabelen på Studenthuset. Her skal også Studentsamfunnets 25-års jubileum behørlig feirest. Blant de inviterte er tidligere Tromsø-student Jon Michelet.

Fredag 16. oktober:

Tromsø StudentSpeider-Gruppe og Norsk Radio & Reléliga skal ha sammenhengende kontakt med rovere over hele verden i 48 timer (fredag til søndag). De kommer til å holde til i UB-kjelleren og det er mulighet for alle interesserte til å stikke innom for å være med.

Fyllingsdalen Nye Teaters oppsetning av *Dyrene i Hakkebakkeshogen* går på Kulturhuset klokka 12.00 og 17.00.

TROKS arrangerer Swingkurs i helga. Oppslag kommer.

Lørdag 17. oktober:

Gudfaren I, II og III vises på Filmklubben. Hele ni timer kommer denne seansen til å vare. Et virkelig must for mafiafilmentusiaster. Mange vil sikkert gå dit bare for å kunne skryte av det etterpå.

Dyrene i Hakkebakkeshogen går på Kulturhuset klokka 14.00 og 17.00.

Søndag 18. oktober:

SUT dykker ved Kvitberg i Straumbukta.

Dyrene i Hakkebakkeshogen går på Kulturhuset klokka 14.00 og 17.00.

Torsdag 22. oktober:

Årsmøte i Studentenes Undervannsklubb i 3. etasje på Studenthuset kl. 19.00.

Fredag 23. oktober:

Filmklubben viser *Monsieur Verdoux*. Dette var for inntil et par år siden en av Charlie Chaplin minst sette filmer. Den har nå blitt "gjenoppdaget", og mange betegner den som Chaplins kanskje mest interessante film. Filmklubben omtaler den som hans eneste svarte komedie. Filmen er laget i 1947.

Tromsø StudentSpeider-Gruppe arrangerer Hyttetur for medlemmer i helga.

Lørdag 24. oktober:

Natten i Varennes går på Filmklubben. Denne fransk/italienske filmen er regissert av Ettore Scola.

Fjellgruppa i TSI står for en grottetur til indre Troms. Det blir en dagstur.

Søndag 25. oktober:

SUT dykker i det frodige Kvalsundet.

Høstkoncert med Tromsø orkesterforenings *janitsjar* på kulturhuset klokka 19.30

Torsdag 29. oktober:

Tromsø StudentSpeider-Gruppe arrangerer Hyttetur for medlemmer i langhelga.

Lørdag 31. oktober:

Bad Taste er en kultfilm som vises på Filmklubben. Denne sciencefiction / splatterkomedie er regissert av New Zealenderen Peter Jackson.

Olufprisen er den årlige konkurransen om fylkets beste revyinnslag med Oluf selv som dommer. Kulturhuset klokka 19.30

Søndag 1. november:

SUT dykker ved Blåmannsneset.

Konsertene

En rekke spennende konsertter blir å oppleve i Tromsø oktober. Blant disse finner vi frontfiguren i den nå oppløste amerikanske rockegruppa The Dream Syndicate, STEVE WYNN, som torsdag 8. oktober er å finne på Bort i Natta. Han har tidligere i år gitt ut sitt tredje solo-album.

Tre dager senere, søndag 11. oktober holdes tre arrangementer samtidig: TAMBA KOUNDA, VINTERHAGEN og flere spiller på den internasjonale festdagen i hovedgården. Tromsø Symfoniorkester fremfører BEETHOVENS fiolin-konsert i D-dur og Pastoralsymfonien, og Jazzklubben står for AIRAMERO på Bort i Natta. De omtaler dem med "norsk moderne jazz av god merke, med klare røtter tilbake til jazzens historie".

Mandag 12. befinner de norske tungvektene DANCE WITH A STRANGER seg på samme scene. Dagen etter vil ifølge kritikerne - Norges svar på Sting, BENDIK HOFSETH med BAND, ha konsert i Kulturhuset, Storscenen. Han ga ifjor ut sin første LP, som fikk blandet mottagelse. Konserten kan anbefales alle som liker spenningsfull jazz-pop og godt saxofonspill.

Jazz blir det også tirsdag 20. oktober. Da spiller TRONDHEIM BOPSERVICE på Bort i Natta. Her blir det "Back to the roots" for fulle mugger. Dette er virkelig hardtsvingende bebop.

21. oktober er også stedet Bort i Natta, og artisten KATIE WEBSTER. Hun var sist i Tromsø i vår. Noe for alle blues-fans.

Kulturhuset, storscenen 19. oktober: Der finner vi STELNAR ALBRIGTSEN. På Prelaten 27. oktober vil JØRN HOEL & the HOODLUMS spille blues. Antakeligvis blir det noe rære enn hva hans siste LP var. 1. november kommer moroguttene VAZELINA BILOPPØGGERS til byen, storscenen og Kulturhuset.

Merk datoen 4. november! Da kommer årets kritikerroste norske band, POGO POPS, til Bort i Natta. De spiller melodiske pop-rock med fengende refrenger og herlig gitarlyd.

Samme dag skal også KAPSTAD / JOHANSEN KVARTETT spille i byen, men stedet er ikke avtalt enda.

Morgentrimmen - eller leseplasskrigen

Ti minutter igjen. Pusten går jevnt. Kikker bak meg, der står minst femti andre studenter. Ha, tenker jeg, endelig skal jeg få tak i leseplassen jeg har siklet på i hele år. Ingen! Ingen skal få ta den fra meg.

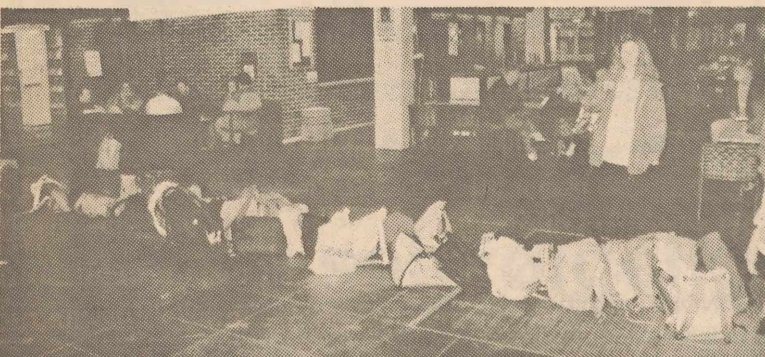
Fem minutter til døra skal åpnes. Begynner å bli svett i hendene, og kjenner at jeg er klam under armene. Rundt meg ser jeg alle de andre studentene som også har møtt opp her på universitetsbiblioteket for å sikre seg en god leseplass for dagen. Inntil i dag har jeg ankommet lesesalen klokka "for sent", slik at den fine leseplassen selvfølgelig har vært opptatt. Nesten ingen andre le-

seplasser har vært ledige heller. Derfor har jeg alltid fått en åpen leseplass.

Det er det imidlertid slutt på nå. Idag kom jeg hit før alle andre, og står derfor helt først i køen.

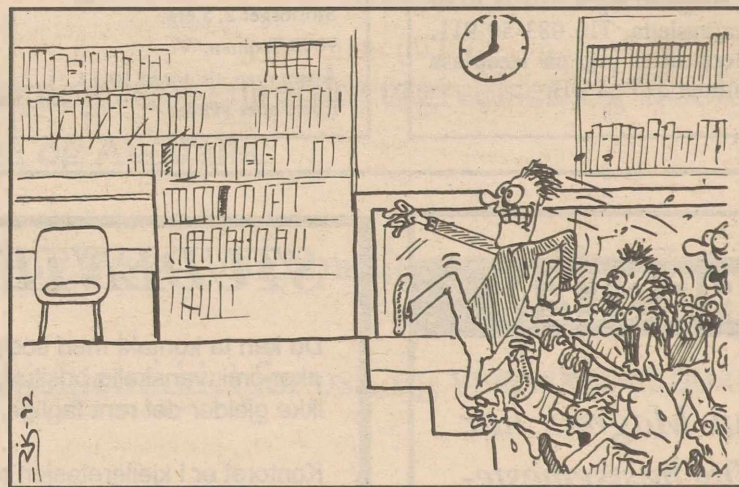
Fra bak skranken inne på UB, kommer ei dame med et nøkkelknippe. Med ett har jeg fått det så mye trangere. Den snille juss-jenta bak meg har skiftet ansiktsfarge, og alle medborgerne har plutselig stillt seg i angrepsposisjon. Siden jeg er pressa helt opp mot døra, prøver jeg å skyve bakover slik at døra skal kunne åpnes.

Klikk!

UB klokken 07.55: Ransler, poser og vesker har "inntatt plassene", mens studentene varmer opp til den store leseplasskrigen.

Foto: Markus Hareide

Tegning: Erik Ødegaard

Der er døra låst opp. Muskler spennes, og albuer og knær presser på. "Hva inni"? Jeg ligger på magen. Fullstendig knock-out. På min venstre side stormer streitingene inn til "den himmelske lesesalsplass". Rister på huet, og kommer meg opp. Nå er det krig, jeg har skjont gamet!

Foran meg er det vilt kaos, og bak meg kommer mengder av morderiske og lesehungrige studentkamerater. Jeg løper det jeg kan for ikke å bli tråkka ned i støvet enda en gang. Når trappesatsen, men blir presset

ut slik at jeg havner forbi den, og istedet står foran noen datamaskiner jeg ikke har bruk for.

Snur på fem-øren. Kommer frem til trappa nok en gang. Nå holder jeg albuene klare...

- Ferdig med trappa. En leseplass er i sikte rett forut. Feiler inn kursen, og girer opp. Bak meg hører jeg flere komme pesende. Slenger meg inn i den første båsen jeg kommer til. Tabbe. Den er opptatt, ifølge hun jeg setter meg på.

- Ikke mange håpene igjen. Jo, til høyre er det en åpen

plass ledig. Flere enn meg har imidlertid sett den. Her gjelder regelen: "Survival of the fittest", så jeg girer atter en gang opp. To mann ligger likt, en stress-koffert og jeg.

Ti meter igjen. Han ser på meg, legger skuldra til, og slipper presse meg vekk. Jeg stopper og han farer forbi meg, og inn i ene bokhylla. Seieren er mitt. Morgentrimmen er over, og lesingen kan settes igang på egen leseplass frem til imorgen tidlig...

Av Sten-Rune Rolan